

6'ların Muhtırası ve Doğu'daki gelişmelerin görüşüldüğü Bakanlar Kurulu Toplantısı geç saatlere kadar sürdü. Açıklama bugün yapılacak

Hükümet bunalımı buzdolabında

ankara havası

Bitti mi, bitti mi?

Nuri Çolakoğlu

1975 yılında CHP-MSP Koalisyon hükümeti sırasında Ecevit'in daha sonra sık sık atıfta bulunulan bir sözü vardı: "Ya biter, ya biter!" 6'ların muhtırası açıklanma Ankara'da gene aynı sözler hatırlandı. Bu yazıyı yazarken Bakanlar Kurulu toplantısı 6'ların muhtırasını görüşüyordu. Bu toplantıdan sonra görünüşte bunalımın sona erdiği izlenimi verecek bazı açıklamalar yapılması bekleniyor. Ama Ankara'da yaygın kanaat, "Bu hükümet..." (Devamı Sa.7, Sü.6'da)

- DPT, Maliye Bakanlığı, Bayındırlık Bakanlığı üzerinde en çok tartışılan kuruluşlar
- Devlet dairelerinde TKP yanlılarının faaliyetlerine karşı nasıl bir tutum alınacağı merakla bekleniyor
- Başbakan 6'ların huzursuzluğuna yol açan sorunların giderileceğini belirtti

ANKARA (ÖZEL) Bakanlar Kurulunun dünki toplantısında 6 bağımsız bakanın muhtıra vermesine yol açan sorunlar görüldü.

En çok Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde ki "bölücülük" konusu üzerinde durulan toplantıda Başbakan Bülent Ecevit'in 6'ların huzursuzluğuna yol açan sorunların giderileceğini vadettiği bildirildi. Bakanlar Kurulu toplantısında Doğu'daki bölücülük konusunun ele alındığı, İçişleri Bakanının Başkanlığında Van'da yapılan toplantıda bu konuda alınacak olan önlemlerin görüşülüp karara bağlandığı, ayrıca önümüzdeki günlerde bu konuda Irak, İran gibi komşularımızla da işbirliğinin gerçekleştirilmesine çalışılacağı anlatıldı.

Bakanlar Kurulu Toplantısı devam ederken basına yapılan açıklamada, toplantının geç saatlere kadar süreceği, toplantı ile ilgili açıklamaların bugün yapılacağı bildirildi.

ECEVİT'İN AÇIKLAMASI
Başbakan Ecevit, Bakanlar Kurulu Toplantısı... (Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Kipriyanu: Görüşmelerin başlaması için elimden gelen çabayı harcayacağım

LEFKOŞE (AA) Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Kipriyanu, Denktaş ile yapacağı görüşmeden söz ederken, bu görüşme sırasında, Kıbrıs sorununun çözümlenmesinden kurtulmasını... (Devamı Sa.7, Sü.8'de)

izlenimler

Demirel'in üç silahtı

AYŞE DÖNMEZ
Demirel konuşmalarında üç şeye yer veriyor: Zamlar, yokluklar, anarşi ve bunların tek sorumlusunun hükümet olması. Birincisi bu İkinci kendisinin iktidar olduğu dönemlerde yaptıklarını ve zam olmadığını anlatması. Üçüncüsü ise "komünizm tehlikesi."

Demirel "komünizm tehlikesi" konusunda söyle konuşuyor: "Zamlarla yokluklara çare bulunur. Ama kötü olan bir şey var ki, o da memleketin içinden bölünüp birbirine düşürülmesi, memleketin içine fitne sokulması. Bu fitne komünistler tarafından sokuluyor. Fitnenin içinde sadece komünistler vardır. Başdüşman komünizmdir."

Demirel tehlikeyi daha iyi kavrayabilmek için de şeytana benziyor. Konuşmasında bir de bir avuç eşkiyadan, zorbadan bahsederek "milletin üzerinde ölü toprağı var sanıyorlar. İş yumruğa kalınca kimin yumruğunun kuvvetli olduğu belli olmaz" diyor.

Demirel "sağ oyları toplayacağız" diyor. MHP tabanını yanna çekmeye çalışıyor Demirel. MHP'nin bölücü... (Devamı Sa.7, Sü.3'de)

- Eyüp'te Hikmet Uyuq'un açtığı ateş sonucu vurulan işçi öldü
- İzmir'de bir banka soyuldu

HABER MERKEZİ Trabzon Emniyet Müdürü Yavuz Doğan'a önceki gün kimliği bilinmeyen kişilerce ateş açıldı. Yavuz Doğan saldırıdan yara almadan kurtuldu. (Devamı Sa.7, Sü.1'de)

Niğde Cezaevinde siyasi mahkumlar baskıları protesto ettiler

NİĞDE (ÖZEL) Niğde Cezaevinde bulunan siyasi mahkumlar son haftalarda giderek artan baskılara protesto amacıyla görüşlere çıkmama kararı aldılar. Geçen Pazar günü saat... (Devamı Sa.7, Sü.9'da)

KENAN EVREN

GÜNDÜZ ÖKÇÜN

Genelkurmay Başkanı Evren Irak'tan döndü

Sencabi'nin istifası nedeniyle Ökçün, İran gezisini erteledi

ANKARA (ÖZEL) Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Irak'ta yaptığı üç günlük gezisi tamamlayarak dün gece yurda dönerken, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, İran Dışişleri Bakanı...

Kerim Sencabi'nin istifasının sözkonusu olması üzerine İran gezisini erteledi. Gündüz Ökçün, daha önce belirlenen programa göre, bu sabah İstanbul'da... (Devamı Sa.7, Sü.7'de)

Daha önce MHP yanlısı bir gazete tarafından tehdit edilmişti

Trabzon Emniyet Müdürü öldürülmek istendi

BASYAZI

Kasap bıçağı ve neşter

Doğu Perinçek

ANLAŞILMAKTADIK ki, hükümet Irak ve İran'a da işbirliği yaparak doğu bölgesinde bazı operasyonlara girişmek düşüncesindedir.

Herhangi bir ameliyattan önce temel mesele, hiç şüphesiz hastalığın doğru teşhis edilmesidir.

Bugün Türkiye devletinin bağımsızlığına, egemenliğine ve toprak bütünlüğüne yönelen tehditler vardır. Bu bir gerçektir. Ne var ki, yalnız bu gerçeği tespit etmek meseleyi çözmez. Bu tehdit nereden gelmektedir? Her şeyden önce bu soruya doğru bir cevap verilmelidir.

Tehdit, Ecevit'in bir zamanlar söylediği gibi "Yunanistan'dan" mı geliyor? Nusaybin mağaralarına 442 adet roketi yollayan Yunanistan mıdır? Geçen yıl Gaziantep sınırından 40... (Devamı Sa.7, Sü.9'da)

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

Türk-İş Genel Kurulu çalışmalarına başladı

Türk-İş Genel Kurulu'nda Halil Tunç, Divan Başkanlığına getirildi. Genel Kurul'un ilk gününde Tunç ve Başbakan Ecevit, birer konuşma yaptı...

ANKARA (ÖZEL)

Başbakan Bülent Ecevit, Türk-İş 11. Genel Kurulunda yaptığı konuşmada, "Türkiye'de bölücülük akımları üzerinde dikkatle durmamızı gerektirecek boyutlara ulaşmıştır" dedi.

Bölücülüğün iç ve dış nedenleri olduğunu belirten Ecevit, "Dış nedenler arasında Orta Doğu'yu bölmek isteyen karşı güçlerin oyunları bulunmaktadır" şeklinde konuştu.

"Bazı kimseler bölücülük kamları karşısında demokrasiyi savunmaktadırlar" diyen Ecevit, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bu sav geçersizdir. Çünkü komşu ülkeler arasında demokratik hakların geniş olduğu ülke Türkiye'dir. Bölücülük akımlarının en az olduğu ülkeler Türkiye'dir."

"Biz demokratik rejimin gerçeklerinden uzaklaşmadan demokratik rejimin kullarından ödün vermeden, ulusal birliğimizi pekiştirerek bu sorunun üstesinden gelebiliriz. Bunun yolu da Atatürk milliyetçiliğidir. Mezhep kurtarmaları Atatürk milliyetçiliği ortadan kaldırmaktadır. Etnik ayrım gözetmeyi reddeden akım da Atatürk milliyetçiliğidir."

(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

Ecevit: "Bölücülük akımları üzerinde dikkatle durmalıyız"

Genel Kurul'la ilgili geniş haber ve Tunç'un konuşması. 4. sayfada

Kıbrıs Toplumcu Kurtuluş Partisi Kurultayı yapıldı

Durduran: "Büyük güçlerin oyunlarını bozacağız"

- "Kıbrıs, batmaz bir uçak gemisi değil, barış gemisi olacaktır"
- Waldheim'in yeni bir plan hazırladığı öne sürüldü
- "Bölgeimizdeki son siyasi olaylar önemli gelişmelere gebe"

Yazısı 5. sayfa

Kalabalığı görünce dayanamadı

Demirel Kırıkkale'de program dışı konuştu

HABER MERKEZİ AP Genel Başkanı Süleyman Demirel programında olmadığı halde, kalabalık bir vatandaş topluluğunun karşısına ve ısrarı üzerine Kırıkkale'de kısa bir konuşma yaptı.

Kırıkkale'ye gelirken bir benzin istasyonunda, AP'nin seçim otobüsüyle MHP'li gençlerin bulunduğu seçim otobüsü karşılaştı. Burada MHP'lilerin Demirel'in elini sıktığı, arkasından el salladıkları görüldü. Kırıkkaleye yaHşın... (Devamı Sa.7, Sü.7'de)

Demirel, Samsun mitinginde konuşurken.

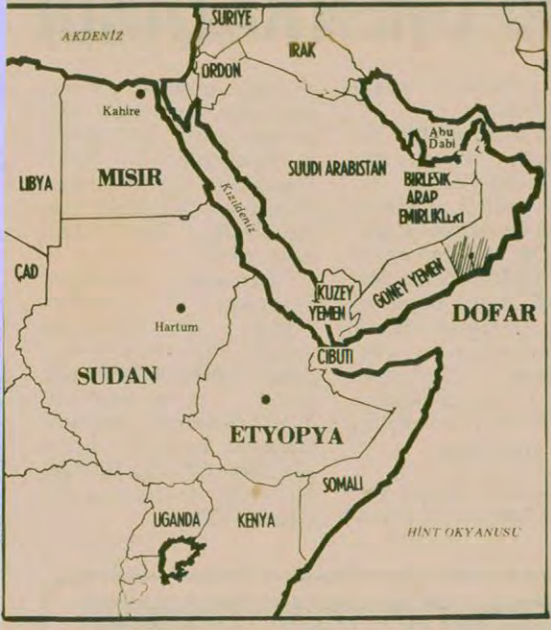
BAHAR KUPASI'nın ARDINDAN...

Voleybol Antrenörü HASAN EPİRDEN, Ankara'da yapılan "Bahar Kupası Bayanlar Voleybol Şampiyonası" nı değerlendirdi
Yarın başlıyoruz

Diyarbakır'da düzenlenen tatbikata bütün kuvvet komutanları katıldı

DIYARBAKIR (THA) 2. Taktik Hava Kuvvetleri Komutanlığına Diyarbakır'da düzenlenen ve bütün kuvvet komutanlarının da katıldığı Orgeneral Doğan - 2 79 Hava Tatbikatı dün başladı. Irak'tan dönen Genelkurmay Başkanı Evren de bölgede sürdürülen kara ve hava tatbikatlarını izleyecek.

Bugün sonra ercek olan hava tatbikatından sonra, Orgeneral Ali Fuat Erdem - 79 Tatbikatı başlayacak. Hava ve Kara Kuvvetleri Komutanlığına bağlı birliklerin üç gün sürecek olan Org. Doğan - 2 79 ve Org. (Devamı Sa.7, Sü.8'de)

ARTAN SOVYET
TEHDİDİNE KARŞIMısır, Sudan'a
yardım için askeri
birlik gönderdi

NEW YORK (AJANSLAR) "Newsweek" dergisi, son sayısında, Mısır'ın, Sovyet tehdidinde karşı Sudan'a ve Umman Emîrlğine askeri birlikler gönderdiğini bildirdi. Dergi, Sovyet askeri danışmanları tarafından yönetilen Etyopya ordu birliklerinin Sudan Etyopya sınırından Sudan topraklarına 15 kilometre kadar girdiğini haber verdi. Dergiye göre Mısır, bu olay üzerine Sudan'a iki tabur asker gönderdi.

"Newsweek" dergisi, "harışıklıkların çıktığı" Umman Sultanlığı'nın Batı eyaleti olan Dofar'a komandolar gönderdiğini de haberlerine ekledi. Güney Yemen sınırında bulunan bu bölgede üç yıldan bu yana, ilk kez olay çıktığını kaydeden "Newsweek", daha önce de bölgeye İran birliklerinin gönderildiğini hatırlattı.

Hatırlanacağı üzere Sudan'da 1971 ve 1976 yıllarında başarısız kalan iki Moskova yanlı darbe ortaya çıkmıştı. Geçenlerde başarısız kalan darbenin eğilimi açıklanamakla birlikte, siyasi kaynaklar, bu darbenin diğerlerine bir benzeri olduğu görüşünde birleşiyorlar.

BM'DE
GEÇEN HAFTA

Mustafa Genç, Cenevre'den bildiriyor

Başka ülkelerin nükleer silahlara sahip olmasını engellemeye çalışan Sovyetler Birliği'nin, Silahsızlanma Komitesine sunduğu nükleer silahsızlanmayla ilgili öneri kabul edilmedi. Diğer ülkeler geleneksel silahlarla ilgili konuların öncelikle ele alınmasını istiyorlar.

Silahsızlanma Komitesi'nin
çalışmaları

- Komite, Eylül ayında yapılacak Geleneksel Silahların Sınırlanması Konferansının hazırlık çalışmalarını yürüttü

BM Silahsızlanma Komitesininin 24 Ocakta başlayan çalışmaları sürüyor. Komite, şimdiki gündeminde ve çalışma programını tespit etmeye çalışıyor. Çeşitli ülkeler BM Silahsızlanma Komitesine, Genel Silahsızlanma siyaseti, üzerine gündemde öncelik tanımasını istedikleri konular hakkında öneriler getiriyorlar.

Sovyet Büyükelçisi, Sovyetler, Bulgaristan, Doğu Almanya, Moğolistan Polonya ve Çekoslovakya adına komiteye nükleer silahsızlanma ile ilgili bir öneri sundu. Öte yandan oturma her konuda Sovyetler doğrultusunda hareket eden bu ülkeler gündem ve çalışma programı için de bir öneri getirdiler. Her iki öneri de delegeler tarafından desteklenmedi. Gündem önerileri de kabul edilmedi. Bu ülkeler nükleer silahların gündemde öncelik tanınmasını istiyorlar. Oysa diğer ülkeler ise silahsızlanmanın bütün önemli konularının (geleneksel silahlar) ele alınmasına taraftarlar.

Sovyetler Birliği, diğer ülkelerle beraber sunduğu "nükleer silahsızlan-

BAKANLAR KURULU
OLAĞANÜSTÜ TOPLANDIİran Hükümeti,
Kerim Sencabi'nin
istifasını görüşüyor

TAHRAN (AJANSLAR) İran Dışişleri Bakanı Dr. Kerim Sencabi, pazar günü Başbakan Mehdi Bazergan'a istifasını sundu.

Kerim Sencabi gönderdiği istifa mektubunda, "Bakanların ortak sorumlulukları ve işlerini yürütülemez duruma gelmesi nedeniyle görevime devam edemeyeceğimi, istifa sunuyorum" dedi.

Sencabi'nin istifasının kabul edilip edilmediği konusunda henüz bir açıklama yapılmadı. Sencabi, mart ortasında bir kez daha istifa etmek istemiş ancak bu isteği geri çevrilmişti.

Ayrıca Sencabi'nin "Ulusal Cephe"den gelen ağır eleştirilere uğradığı, bunun istifasının nedenlerinden biri olabileceği belirtiliyor.

İran Dışişleri Bakanı Dr. Kerim Sencabi'nin istifa mektubunun Başbakan Bazergan'a sunulmasından sonra İran kabinesi durumu görüşmek üzere özel olarak toplandı.

Sencabi, istifa mektubunu gönderdikten sonra Tahran'da yayınlanan "Kayhan" gazetesine verdiği demeçte, "Yönetimde ciddi değişiklikler yapılmazsa istifaya kararlıyım" dedi.

Siyasal kaynaklar Sencabi'nin istifasına Bazergan hükümetinin "ikti-

darsız" oluşunu gösteriyorlar. "İslam Devrim Konseyi" ve dini liderlerin hükümetin çeşitli işlerine müdahale etmesi bu "İktidarsızlığın" nedenlerinden biri olarak değerlendiriliyor.

MÜCAHİTLERİN
ÇAĞRISI VE
GÖSTERİSİ

"İran Halk Mücahitleri Örgütü", dün bir açıklama yaparak, tüm silahlı ve militan güçlerin Ayetullah Talegani'nin emrine verdiğini bildirdi. Başına verilen "siyasi askeri" bildiride, tüm Mücahitlerin bu emre uyması istendi. Bildiride ayrıca, kime bağlı oldukları bilinmeyen bazı silahlı grupların "tehlikeli" biçimde faaliyet gösterdikleri, bir iç savaşın önlenmesi için bu birliklerin amaç ve soru mluklarının açıklanması belirtildi.

Öte yandan "Mücahitler" in Talegani lehine Pazar günü başlattıkları gösteri Pazartesi günü de sürdü. Tahran'da yapılan gösterilere binlerce "Mücahit" genç katıldı. Göstericiler, hükümetin Talegani'nin Tahran'a dönmesini sağlamaya, bütün "Homeyni Komiteleri"ni feshetmeye ve bir "ders" olmak üzere "Talegani" olayındaki tutuklamayı yapanları cezalandırmaya çağırıldı.

Hatırlanacağı üzere, önde gelen ve "liberal" olarak tanınan Ayetullah Mahmut Talegani, hafta sonunda iki oğlunun "gayri leşri" bir şekilde "Homeyni Komitesi"nce 48 saat gözaltına alınmasını protesto etmiş, bürosunu kapatarak bilinmeyen bir yere gitmişti.

Bu arada, aralarında bir general ve iki milletvekilinin bulunduğu yedi kişi daha "Devrim Mahkemesi"nde yazarlararak kurşuna dizildi. Ayrıca altı kişi de tutuklandı.

Bakanın
hükümetten
ayrılmasını
durdurmak
amacıylaZiya Ül Hak,
Ulusal İttifak
Yöneticileriyle
görüşmeye oturdu

İSLAMABAD (AA) Pakistan Askeri Yönetim'inin Başbakan Ziya Ül Hak, Ulusal İttifak'a bağlı 13 bakanın hükümetten ayrılmalarını durdurmak amacıyla, Ulusal İttifak yöneticileriyle görüşmeye başladı. Ziya Ül Hak, yeni bir hükümet kurulanı kadar bakanların hükümetten ayrılmalarını istedi.

Eski Başbakan Buttunun idamı ile ilişkili görünen halkın tepkisini toplamaktan çekinen Ulusal İttifak yöneticileri, sahip oldukları bakanlıklarda hiçbir inisiyatifleri olmadığını ve bakanlıklarda bulunan generallerin tüm çalışmalarını engellediklerini ileri sürerek hükümetten çekilme kararını almışlardır.

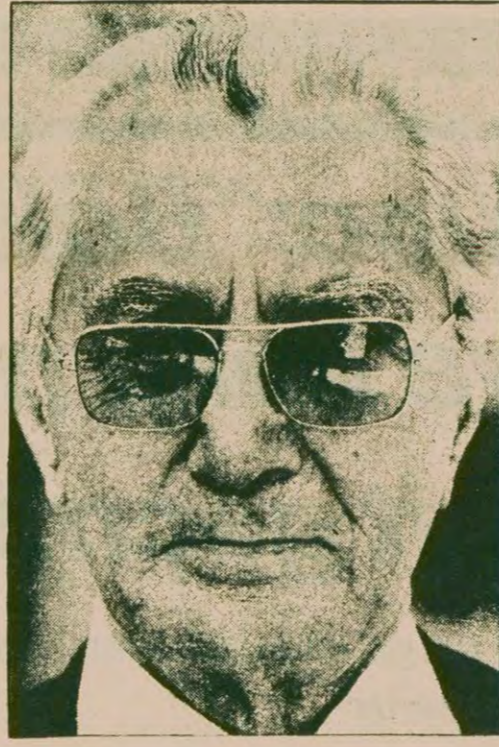
Pazar günü bir açıklama yapan Ulusal İttifak'ın sözcüsü, hükümetten ayrılma kararlarının kesin olduğunu bildirdi. Ancak bir kaç gün daha bakanların görevlerini sürdüreceklerini söyledi.

BUTTO'NUN KIZININ
TUTUKLULUK SÜRESİ
UZATILDI

Polis kaynakları Buttunun kızını Benazir Buttunun tutukluluk süresinin 15 gün uzatıldığını bildirdiler.

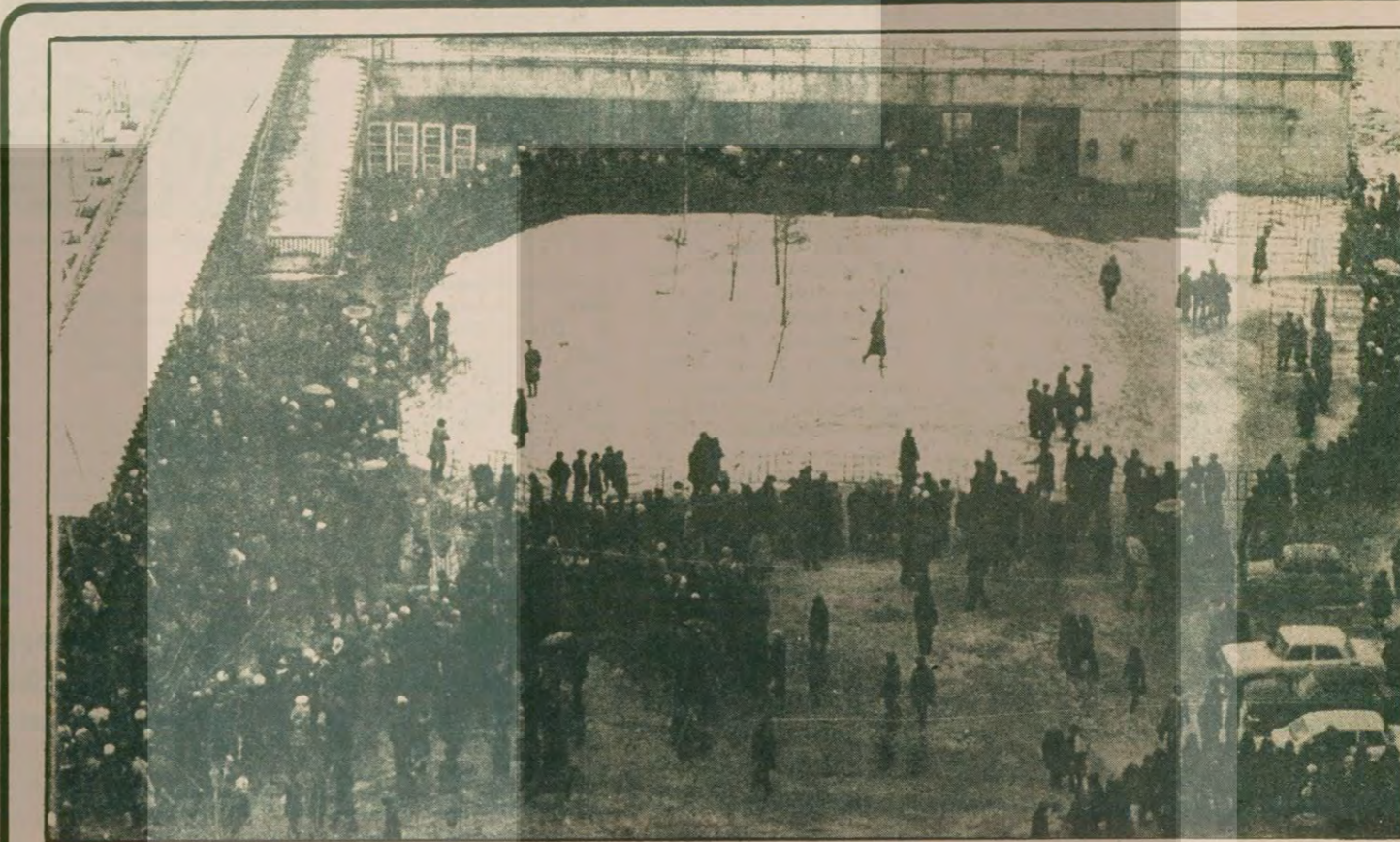
Rawalpindi yakınlarındaki Sihala kampında tutuklu olan Benazir Buttun, siyasi toplantılar yaparak sıkıyönetimle aykırı davranışları gerekçesiyle 1978 Ekiminde tutuklanmıştı.

- "Halk Mücahitleri Örgütü" bütün silahlı güçlerini Ayetullah Talegani'nin emrine verdiğini açıkladı

KERİM SENCABI

İran Dışişleri Bakanı Dr. Kerim Sencabi aynı zamanda "Ulusal Cephe"nin de lideridir. "Ulusal Cephe" uzun yıllar Şah rejimine kadar mücadele vermiştir. "Ulusal Cephe" bir süredir Sencabi'yi "zayıf bulduğu" için eleştiriyordu.

Ya kuyruk, ya Sibirya...

Bir mobilya mağazası. Mağazanın önünde iki haftadır kuyrukta bekleyen 5 bin kişilik bir kalabalık. Ateş yakıp ısınmaya çalışıyorlar. Her birinin elinde sıra numarasını gösteren bir pankart.

"Don Mebeli" isimli bu mağaza Moskova'dadır ve sırası gelenlerin eline Yugoslav malı mobilya alabilme sırasını gösteren ikinci bir kart verilmektedir. Yugoslav malı mobilya... Çünkü Sovyet yurttaşları herbiri yüzlerce kilo ağırlığında sehpa, sandalyeler almakta bittir. Sovyet Devlet Planı üretimde kalite ve adet ilkesini bırakıp "Ton-ideoloji" adı takılan ağırlık ilkesini benimsemiş, bürosunu kapatarak bilinmeyen bir yere gitmişti.

Kuyruktaki 500 kişi, nihayet sırası geldiğinde eline 800 numaralı kart tutuşturulunca artık ne şaşırıyor, ne de karşı çıkıyor. Çünkü biliyor ki, o iki haftadır sırada beklerken, 300 imtiyazlı ve torpelli kişi arka kapıdan memnun edilmiştir.

Sovyetler Birliği'nde, kuyruklar yalnızca mobilya mağazalarının önünde değil. Hemen hemen her şey için uzun kuyruklar oluşuyor. Sovyet vatandaşları bu kuyruklarda bir yıl içinde toplam 30 milyar saat, yani 15 milyon işgünü bekliyor. Bu miktar Batı Almanya'nın yıllık işgünü toplamına yakındır.

YA KUYRUĞA,
YA SİBİRİYA YA

Sovyetler Birliği'nde, ülkeyi inşa etmek, halka yararlı olmak gibi değer yargıları çöpe atılmalı, emperyalist ekon-

OPEC ülkeleri
toplantısı
Kuveyt'te başladı

- Mısır ve İsrail Enerji Bakanları Sina'daki petrol bölgesinin Mısır'a devredilmesi görüşüyor
- Moşe Dayan'ın istifası istendi

DIŞ HABERLER
SERVİSİ

Fransa Radyosunun bildirdiğine göre, Kuveyt'te toplanan Red Cephesine dahil Arap ülkeleri Dış İşleri ve Maliye Bakanları Mısır'la ekonomik ilişkileri dondurma kararı aldı. Öte yandan gene Kuveyt'te toplanan

Petrol İhraç Eden Arap ülkeleri petrol bakanları,

İsrail'in, Mısır'ın petrol ihraç eden Arap Ülkeleri Örgütünden çıkarılması önergesini görüşmeye başladılar.

SINA PETROL BÖLGESİNİN MİSİR'A DEVRİ Sina'daki petrol alan-

larının Mısır'a geri verilmesi konusunda Mısır ve İsrail Enerji Bakanları arasında yapılacak görüşmeler bugün başlıyor. Mısır ve İsrail Enerji Bakanları arasında yapılacak görüşmeler bugün başlıyor. Mısır ve İsrail Enerji Bakanları bölgenin yedi ay içinde Mısır'a devredilmesiyle ilgili hazırlıkları konuşacaklar. Bu görüşme, Mısır-İsrail bakanları arasında anlaşmanın imzalanmasından bu yana yapılacak ilk toplantıdır. İki heyet arasında görüşülecek sorunlar arasında, İsrail'in petrol araştırması için kullandığı 40 milyon dolar değerindeki araçların Mısır tarafından satın alınması da bulunmaktadır. Halen İsrail tarafından işletilen petrol alanlarında günde 30 bin varil petrol üretilmektedir.

EL AHRAM GAZETESİ
"FİLİSTİNLİLERLE
AMERİKALILAR
ARASINDA
TEMASLAR OLUYOR"

Öte yandan Kahire'de yayınlanan "El Ahram" gazetesini, Filistinlilerin gelecekte baş görüşmelerine katılması için Amerikalılarla Filistinliler arasında temaslarda bulunduğunu ileri sürdü.

Gazete, bu temaların, bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasını ilk etabı olan tam özerliğe dayandığını iddia etti.

Filistin tarafından Ulusal Filistin Konseyi'nden üyeler bulunduğunu ileri sürdü.

Bu arada "Newsweek" dergisi son sayısında, Amerikan yönetiminin, Suudi Arabistan Velihi Prensi Fahd'ın, Filistin sorununa ilgili bir girişimini reddettiğini yazdı.

Dergi, Prens Fahd'ın, Arap ülkeleri dışişleri bakanlarından oluşan bir heyeti, Batı Şeria ve Gazze'de bir Filistin devleti kurulması hakkında ABD'nin tutumunu araştırarak Washington'a göndermek istediğini belirtti. Bu girişimin Mısır Devlet Başkanı Sedat tarafından da onaylandığını ileri sürdü. Ne var ki Washington'un, heyetin ABD'ye gelmesini halinde Başbakan Carter tarafından kabul edilemeyeceğini Prens Fahd'a bildirdiğini kaydetti.

İSRAİL'İN UYARISI

Öte yandan batılı ajansların bildirdiğine göre İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan Golan tepelerinin de İsrail tarafından boşaltılmasını istedi. Mısır ve Suriye'nin egemenlik haklarına saygı gösterilmesi gerektiğini belirtti. Bunun üzerine bazı İsrail milletvekilleri Dayan'ın istifa etmesini istediler.

Bu arada Filistinli dört gerillanın Ürdün sınırından İsrail'e girmesi üzerine, İsrail Makamları Kral Hüseyin'e bir uyarı gönderildi. Bu uyarı, İsrail'in bir hafta içinde ikinci kez tekrarlandığını ileri sürdüler.

Japonya'nın
en büyük atom santrali
kapatıldı

TOKYO (THA) Japonya Nükleer Güvenlik Komisyonunun uyarısı üzerine ülkenin en büyük atom santrali kapatıldı.

Fukui bölgesindeki santralin durdurulması için uzmanların 47 saat süreli çalışmaları gerektiği, Kansai Elektrik Power Şirketine ait olan reaktör Tokyo'nun 350 km. Batısında. Bu reaktörden başka aynı şirketin altı nükleer santral daha bulunmaktadır. Japonya'da faaliyet halinde toplam on nükleer santral bulunmaktadır.

Adriyatik'teki depremde 250 kişi öldü

BELGRAD (AA) Yugoslavya'nın Adriyatik kıyısındaki bölgede pazar günü meydana gelen şiddetli depremde yıkılan kent ve köylerde kurtarma çalışmaları sürüyor. Asker ve gönüllüler yıkılanların altında kalan kazazedeleri enkaz altından çıkarmaya ve yaralıları tedavi merkezlerine ulaştırmaya çalışıyorlar.

Yugoslavya hükümeti tarafından dün yapılan açıklamada ilk tespitlere göre ikiyüz elliye yakın kişinin öldüğü, yüzlerce kişinin yaralandığı ve 12 bin kişinin evsiz kaldığı bildirildi. Henüz ulaşılamayan köylerdeki durum da tespiti ile bu sayıların daha fazla artmasından çekiniyorlar. Hersek yakınlarındaki Bijela taşeresinde çarşın 130 kişinin durumu hakkında ise hiç bir bilgi edinilemedi. Tersane, denzin kabarması sonucu bütünüyle sular altında kalmıştı.

Zimbabveli bir savaşçı

Rodezya'da siyah gerillalar bir
petrol deposunu havaya uçurdular

SALISBURY Rodezya'da (Zimbabve) siyah gerillalar, Victoria limanındaki bir petrol deposunu roket atışına tutarak depoyu tamamen tahrip ettiler. Deponun tahrip edilmesinden sonra bir açıklama yapan irkeç Rodezyalı yetkililer, hasarın "az" olduğunu savundular.

Siyah gerillalar dün erken saatlerde, petrol depolarına önce makinalı tüfeklerle, sonra da roketlerle saldırıya geçmişlerdi. Victoria limanı, Başkent Salisbury'nin 240 kilometre güneyinde bulunuyor.

ESTELLİ DÜŞTÜ AMA...

Nikaragua'da silahlı mücadele
ülkenin kuzeyinde devam ediyor

- Somoza: "Carter beni düşürmek istiyor" dedi

MANAGUA (AA) Bir hafta süren yoğun çarpışmalardan sonra Somoza'ya bağlı Ulusal Muhafız birliklerinin eline geçen Estelli kentinde çarpışmalar bitünlüyor. Ulusal muhafızların kent giriş çıkışını kontrol altına alarak, halkın göç etmesini önlemeye çalışıyorlar.

Ülkenin Kuzeyindeki bazı kentler ise Ulusal Muhafızlarla, Sandinista gerillaları arasında sürekli olarak el değiştireyor. Gündüzlü Ulusal muhafızların elinde bulunan kentler, karanteli başına Sandista gerillalarının kontrolü altına giriyor.

Başkent Managua'nın 150 kilometre kuzeyindeki Estelli'de halk bir haftadan beri ilk kez evlerinden dışarı çıkmaya başladı. Estelli kentinde ekme, su ve diğer yiyecek maddelerini bulmak bütünüyle olanaksız. Küçük beklere için bile ekme ve süt bulunamıyor. Bir haftadır süren çarpışmalarda meydana gelen can kaybı konusunda ise hiç bir tahminde bulunulamıyor.

SOMOZA'NIN DEMECİ

Bu arada, geçtiğimiz hafta ABD'ye giden Nikaragua Devlet Başkanı Somoza Pazartesi günü öğleden sonra ülkesine döndü.

ABD den ayrıldıktan önce Amerikan CBS televizyonuna bir demeç veren Somoza, 1981 yılında yapılacak seçimlere kadar devlet başkanlığına kalacağını söyledi.

ABD Başkanı Carter ve Dışişleri Bakanı Vance'nin, Nikaragua hükümetinin düşmesini istediklerini, ancak kendisinin buna "hayır" dediğini belirten Somoza, ülkesinde basın ve girişim özgürlüklerinin Anayasa güvencesinde olduğunu da öne sürdü.

Nikaragua diktatörü Somoza, ülkesindeki silahlı muhalefetin boş yere savaşğını iddia etti. Somoza, Venezuela, Panama ve Kosta Rika'nın kendisine karşı bir kompo düzenlediklerini iddia ederek, bu ülkelerin gerillalara silah yardım yaptığını söyledi.

Halil Tunç Genel Kurulda yaptığı açış konuşmasında: "Ulusça çok zor dönem geçirdik. Üzülerek söylüyorum bu zor dönem devam edecektir" dedi. Ve fedakarlığın sadece halk tarafından değil bütün kesimler tarafından yapılmasını istedi. (Foto-Telefax THA)

Türk-İş Genel Kurulu çalışmalarına başladı

Halil Tunç: "Bölücülüğe ve anarşiye karşı mücadele için vakit geçmiş değildir"

- "Dış mihraklar Doğu'nun geri kalmışlığını istismar ederek kendilerine taraftar toplamaya çalışıyorlar"
- Genel Kurulu Ecevit, Ersoy, Topuz ve çok sayıda yerli, yabancı konuk izliyor
- Tunç, AP Genel Başkanı adına söz isteyen Ali Naili Erdem'e söz vermedi

ANKARA (ÖZEL) Türk-İş Genel Kurulu Devlet Su İşleri Salonunda toplandı. Genel Kurulda Türk-İş'e bağlı 32 sendikayı temsil eden 308 delegenin 5 kişilik icra kurulu üyeleri katılıyor.

Bir hafta sürecek kongrenin açılışına Başkan Bülent Ecevit, Başkan Yardımcısı Hikmet Çetin, AP Genel Başkan Yardımcısı Ali Naili Erdem, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, Federal Almanya Sendikaları Birliği Genel Sekreteri Otto Kersten ve çeşitli siyasi partilerin temsilcileri, çeşitli kuruluşların yöneticileri ile çok sayıda yerli ve yabancı sendika lideri katıldı.

Katılanlar arasında Devlet Bakanı Lütfi Doğan, Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay, Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer'de vardı.

KORUTURK'UN MESAJI

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk de Türk-İş Genel Kuruluna bir kutlama mesajı göndererek, Türk-İş'in "çizgisinden sapmadan, ilke ve amaçları doğrultusunda yürüyeceğine inandığını" belirtti.

Sıkı güvenlik önlemleri altında başlayan kongreye giriş kartı olmayanlar alınmadı.

TUNÇ'UN KONUŞMASI

Genel Kurulun açış konuşmasını yapan Halil Tunç özellikle bölücülük ve anarşi konularına değindi. Anarşi ve bölücülüğün önlenmesi için henüz fazla geç kalınmadığını belirten Tunç, "anarşi ile mücadele için ciddi olarak istiyor, düşünüyorum, çare arıyorsanız, hâlâ zaman geçmiş değildir" dedi.

Türk-İş'in bu kongreden birlik ve beraberlik içinde çıkacağını belirten Tunç bu konuda şunları söyledi: "Kongremiz yaklaşırken hakkımızda çok şeyler yazıldı, söylendi. Kongre süresinde de yazılacak, söylenecektir. Biz bölünüyör parçalanıyor göstermek istiyenler çıktı, Falanca partiyem mensup sendikacılar sunu yapacak, fiianca partiyem mensup sendikacılar bu kararda şeklinde yaptırımlar yapıldı. Her sendikacı arkadaşımızın bir siyasi düşüncesi, bir dünya görüşü vardır elbette. Ama siyasi düşüncesi ne olursa olsun, her sendikacı arkadaşımızın Türk-İş'in ilkelerini bütünlüğünü her şeyin üstünde tuttuğuna inanıyoruz. Bu inancımıza kamu oyuna açıkça ilan ediyorum. Türk-İş bütündür, parçalanamaz..."

İşçi hareketinin bölücülüğü nefretle reddettiğini söyleyen Tunç Türkiye'deki bölücülük hareketlerinin dış mihraklar tarafından kışkırtıldığını

belirtirken "bu mihraklar Doğu'nun geri kalmışlığını istismar ederek kendilerine taraftar kazanmaya çalışıyorlar" dedi.

Bölücülük karşısında Türk-İş'in yıllardır beri aldığı tavır da açıklayan Tunç şöyle devam etti:

"Türk-İş bu konuda yıllardır beri sorunları istismar edenlerin istismar kaynakları kurutulsun diyor. Türkiye'de Doğu batı ayırımı olmasın. Ortacağı kalıtsız düzenle mücadele edilsin. Ezilmiş yitilmiş insanların dertlerine yakınlık duyulsun. Konutsuz, yolsuz, okulsuz, susuz, beslenme imkanlarından habersizliğin yoksun insanların ızdırplarına çare bulunsun diyor. Doğu'nun istismar edilmesini önlemesi için bu çarelerle mücadele zorunludur, bugün de zorunludur."

Geçmiş iyi değerlendirilmeyen toplumların gelecekte sağlıklı bir yol bulamayacaklarını savunan Halil Tunç Türk-İş'in geçmişte sağlığını bir şekilde değerlendirdiğini, bunu yapmayanların ise topluma savaş çıkarttıklarını ve itibarsızlık çukuruca düşürdüklerini söyledi.

ZOR BİR DÖNEM

Tunç sözlerine şöyle devam etti:

"Ulusça zor bir dönem geçirdik. Üzülerek söylüyorum bu zor dönem devam edecek. Toplumun bu duruma gelmesinde yıllardır sorumlu kişilere ve çevrelere prim verilmesinin büyük rolü vardır. Sorumluluk çok zaman çetin gelmiş, sorumsuzluk ise cesaret ve atılgnlık sayılmıştır. Bu sorumsuzluğa prim verilirdi teşvik yerine geçmiş ve başka kesimlere de sıçramıştır. Politikacıların hatta devlet adamlarının sorumluluk duygusunu her zaman ve hâlta gerisinde sözlerinde, davranışlarında muhafaza edememeleridir."

Daha sonra dünyada ve Türkiye'deki çeşitli sosyal ve ekonomik olaylara değinen Türk-İş Başkanı Halil Tunç, "Uzak Doğu'da, Afrika'da sıcak savaşların acımasız kanlı ihtilallerin meydana geldiğini söyledi."

Yıllardan beri çeşitli iktidarların gelip gemesine rağmen kimsenin vergi sorununa eğilmediğini, halen mediste bulunan tasarrufların ise bir "vergi reformu" olmaktan uzak olduğunu belirten Tunç, sürekli olarak vatandaşın fedakarlık istemesini eleştirerek bu konuda şöyle dedi:

"Türk ulusu fedakar bir ulustur. Vatani için yapmayacağı fedakarlık yoktur. Ama bu fedakarlık hep toplumun ezilen sınıflarından isteniyor. İşçi fedakarlık etsin, köyle fedakarlık etsin, memur fedakarlık etsin. Bir avuç mutlu azın-

lık ise fedakar halkın sırtında dolmaya devam etsin. Fedakarlıklarımızdan kendilerine yeni zenginlik kaynağı yaratsınlar. Konuşmasının sonunda hükümetle Türk-İş arasında imzalanan toplumsal anlaşmaya da değinen Tunç, "toplumsal anlaşma her zaman savunacağımız bir anlaşmadır" dedi.

HALİL TUNÇ
DİVAN BAŞKANI

Açış konuşmasından sonra Sadık Şide'nin önerisi ile Divan Başkanlığına Halil Tunç yardımcılığına Tek Gıda-İş'ten Zeki Gedik ile Ağaç İş'ten Kemal Sarısoy ittifakla seçildiler. Divan'a seçilen Halil Tunç delegelere teşekkür etti ve konuklara sınırsızla söz verdiğini belirtti. Konukların konuşmasından sonra "Tüzük tadil komisyonu", "Tah-

mini Bütçe Komisyonu" "Mezuaat ve öneriler Komisyonu"ndan oluşan komisyonların seçimlerini geçirdi.

Divan seçimlerinden sonra Bülent Ecevit söz aldı ve Türkiye'nin çeşitli sorunlarına değinen bir konuşma yaptı. (Bu konuşmayı birinci sayfamızda okuyabilirsiniz.)

Ecevit'in konuşmasından sonra AP Genel Başkan Yardımcısı Ali Naili Erdem AP Genel Başkanı adına sözlük istedi, ancak Halil Tunç, Erdem'e söz vermedi. Bazı protestolar üzerine Halil Tunç "Olay istiyorsanız yanlış yer seçtiniz" şeklinde konuştu.

Genel Kurul çalışmalarına bugün devam edilecek.

ERDEY

Ecevit Genel kurulda konuşurken (Telefax A.A.)

Çalışan kadınların yüzde 90'ı tarımda ve sigortasız

OECD Raporuna göre Çalışan kadınların çalışmayanlara oranının en yüksek olduğu ülke Türkiye

Emekçi kadınlar erkeklerden daha düşük ücret alıyor

İŞÇİ SERVİSİ OECD tarafından yapılan bir araştırmada Türkiye'nin çalışan kadınların genel kadın nüfusuna oranı en yüksek ülke olduğu saptandı.

Aynı araştırmaya göre çalışan kadınların oranının yıldı artış gösterdiği de belirtildi. 1950 yılında yüzde 37,6 ve 1975'te yüzde 53,2 olan bu oranın 1980 yılında yüzde 60,8'i bulacağı hesaplandı.

Raporla, belirtildiği göre yapılan nüfus istatistiklerinden çıkan sonuç, 12 yaşından büyük 13 milyon 434 bin 129 kadın olduğu, bunun 6

milyon 136 bin 335'inin ev kadını ve aynı zamanda çalışan kadın olduğu dur.

Araştırmada 6 milyonu aşkın kadının da ülkemizdeki toplumsal şartlandırılmaları nedeniyle hiç biri engeli olmasızna rağmen çalışmadığı savunulmaktadır.

KAÇAN KADINLARIN COĞUNLUĞU SANAYİ DİŞİNDA

OECD Raporunda ayrıca kadın nüfusunun 5 milyon 912 bin 919'u "İktisaden faal" olarak nitelendirilmektedir.

Türkiye'de çalışan kadınların çalışmayan kadınlarla göre çoğunluğu oluşturmasına rağmen ücretlerinin erkek işçilerden düşük olduğu da raporda yer alıyor. 1974 ve 1977 yıllarında erkek ve kadın işçilerin ücret farklılıkları kıyaslanıyor. Buna göre 1974'de ortalama olarak kadın işçi 53,38 lira alırken erkek işçi 70,11 lira, 1977 yılında ise bu rakamlar kadın işçiler için 132 lira, erkek işçiler için 147 lira olarak gösteriliyor.

KADINLARIN COĞUNLUĞU SİĞORTASIZ

Raporun ortaya koyduğu diğer bir konuda sigortasız çalışan kadın sayısının sigortalı çalışan işçilerin sayısına göre düşük oluşudur. SSK istatistiklerinden alınan rakamlara göre Türkiye'de sigortalı 2 milyon 191 bin 251 işçiden ancak 203 bin 254'ü kadındır.

TÖB-DER KOCAELİ ŞUBE SEÇİMLERİNİ DEVRİMCİ ÖĞRETMEN KAZANDI

HABER MERKEZİ Önceki gün yapılan Kocaeli TOB-DER Şube seçimlerini Devrimci Öğretmen grubu kazandı. Bundan bir süre önce Birlik Dayanışma grubunun kavga çıkartarak ertelettiği kongrede açış konuşmasını yapan Süleyman Özçiftçi öğretmenlerin parçalanmışlığından söz etti. Divan seçimlerine geçtikten sonra Birlik Dayanışma Grubu Selma Aslan isimli elemanlarıyla kongreye dağıtmayı denedi. Aslan, zorla kürsüye çıkarak öngere vereceğini söyledi. Bunun üzerine çıkan kargaşalığın yatışmasından sonra oylamaya geçildi.

Oylama isim okunarak yapıldığı halde, Birlik Dayanışmacılar yanlışlık yapıldığını ileri sürerek yine ortalığı karıştırdılar. Kükürleşmeler zorla yatıştırıldı.

Oylama sonucu, Devrimci Öğretmen grubu 364 oylarak seçimi kazandı. Birlik Dayanışma 350, Yurtsever Devrimci Öğretmen grubu ise 48 oyladı.

BERGAMA

TOB-DER Bergama Şube Kongresi seçimleri 14 Nisan günü yapıldı. Kongreye Devrimci Öğretmen, Birlik Dayanışma, Halkçı Eğitimciler ve Yurtsever Öğretmen grubu katıldı. Yurtsever Öğretmen grubu daha sonra seçimlerden çekilerek Devrimci Öğretmen grubunu destekledi. Oylama sonucu Devrimci Öğretmen grubu 166 oyla yönetime geldi. Birlik Dayanışma 128, Halkçı Eğitimciler 45 oyladı.

Yurtsever Öğretmen grubu tarafından divan başkanlığına verilen "Kongre ile cinayet şebekelerinin dağıtılması, Kahramanmaraş katliamının sorumlusu MHP ve ÜGD'nin kapatılması için İşçileri ve Adalet Bakanlığını yazılı olarak talepte bulunulması" yotundaki öngere oybirliği ile kabul edildi.

Devrimci Öğretmen grubu tarafından verilen diğer bir öngere de 109 oya karşı 137 oyla kabul edilerek, Birlik Dayanışmanın bölücülüğü mahkum edildi.

VAN

173 üyenin oy kullandığı TOB-DER Van Şubesi kongresi çekişmeli geçti. Üç listenin katıldığı seçimleri, Devrimci Demokratik Kültür Derneği (DDKD), Özgürlük Yolu, TSİP ittifakı kazandı.

Kongrede divan başkanlığına iki aday gösterildi. Devrimci Öğretmen grubunun adayları 53, DDKD, Özgürlük Yolu ve TSİP ittifakının oluşturduğu Demokratik

Selçuk Eğitim Enstitüsü açıldı

KONYA (ÖZEL) Konya Selçuk Eğitim Enstitüsü'nde ikinci yarıy derslerine başlandı. Oyların denediyle derslere ara verilen Selçuk Eğitim Enstitüsünde geniş güvenlik önlemlerini alındığı bildirildi.

Aynı şekilde Diyarbakır Eğitim Enstitüsünde de ikinci yarıy dersleri ne başlandı.

T.C. DZ. K.K. TAŞKIZAK TERSANESİ DÖNER SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HASKÖY - İSTANBUL

Onay No: 147

Taşkızak Tersanesi Döner Sermaye Genel Müdürlüğüne aşağıda belirtilen malzeme ile ilgili İdari ve Teknik Şartnamesine göre KAPALI ZARF USULÜ ile satın alınacaktır.

MALZEMENİN CİNSİ BAKIR OKSİT

MİKTARI: 1000 Kg.

1- Malzemenin Tahmini Bedeli 370.000.- TL'si, Geçici Teminatı ise 18.550.- TL'sidir.

2- Teklifler İdari Şartnamede belirtildiği gibi verilecektir.

3- Satın alınacak (1) kalem malzemeye ait İdari ve Teknik Şartnameler Satınalma Komisyonu Başkanlığından 300.- TL'si Donanma Vakfına yardım mabzusu karşılığında temin edilir.

4- Posta ile şartname gönderilmez, bu husustaki müracaatlar cevaplandırılmaz ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

5- Genel Müdürlüğümüz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

6- Genel Müdürlüğümüzce herhangi bir teklifin seçilmesi ve üzerinde muameleye geçilmesi Genel Müdürlük ile Satıcı arasında bağlantı garantisizdir.

7- İhaleye iştirak etmek isteyen firmalar geçici teminat olarak: Memleket parası, Devlet İç İstikraz Tahvil veya Vadesiz Banka Teminat Mektubunu Döner Sermaye Muhasebe Veznesine yatırarak mabzuzu teklif zarflarının içine koyarak Satınalma Komisyonu Başkanına vereceklerdir.

8- Teklifler en geç 2 Mayıs 1979 Çarşamba günü Saat 14.00'e kadar verilecek, aynı gün Saat 14.30'da Satınalma Komisyonu Başkanlığına açılacaktır (Basın: 13677 - 377)

Birlik grubunun aday ise 70 oy aldı.

Grup sözcülerinin ve delegelerin yaptığı konuşmalardan sonra seçimlere geçildi. Oylama sonunda Demokratik Birlik ittifakı 67, bir kısım Halkçı Eğitimcilerin desteklediği Birlik Dayanışma 61, Devrimci Öğretmen grubu 44 oy aldı. Yurtsever Öğretmen grubu, Devrimci Öğretmen grubuna oy verdi.

DEVREK

TOB-DER Devrek Şube kongresinde seçimlere

üç liste katıldı. Oylama sonunda Devrimci Öğretmen grubu 113, Halkçı Eğitimciler 74, Birlik Dayanışma 25 oy aldılar. Yurtsever Öğretmen grubu Halkçı Eğitimcileri destekledi.

Yurtsever Öğretmen grubunun kongreye verdiği iki öngerede Kontrgerilla ve MHP'den hesap sorulması talep edilerek, revizyonistlerin TOB-DER'deki bölücülüklerine karşı bir tutum alınması istendi. Öngere divan tarafından tartışıldı.

GENÇLİK

Gençlik siyasetten uzaklaşıyor mu?

Bazılar gençliğin bugün içinde bulunduğu duruma bakarak gençlik siyasetten uzaklaşmış gerçektir. O halde bizim de daha az siyasi olmamız gerekir. Şekilde düşünüyöler. Gençlik gerçekten siyasetten uzaklaşıyor mu?

Bu görüş hatalıdır. Gençlik kitlesi siyasetten uzaklaşmamaktadır. Gençlik sadece sahte solcu(revizyonist)çetelerden uzaklaşmamıştır. Gençliğin sahte solcu(revizyonist)çetelerden uzaklaşması onun siyasetten uzaklaşmış değil, tam tersine bilinçlendiğini ve gittikçe siyasileştığını gösteren bir oğludur. Gençlik sahte solcu guruplardan ne kadar uzaklaşsın siyasete ve devrimci fikirlere o kadar yaklaşsın demektir.

Gençlik Mart ayında yapılacak istenen suni boykotlara karşı uzak bir tutum takınarak artık sahte solcuların öğrenimi engelleyen ve öğreniyi hiçe sayan eylemleri onaylamadığını ortaya koymuştur. Gençlik kitlesi, henüz sahte solcu(revizyonist)çetelere karşı aktif direnişe geçecek bir bilinç ve örgütlenme düzeyinde olmamakla birlikte olumlu bir tutum içinde olduğunu göstermiştir. Sahte solcuların gençliği "Cankaya bebeleri" "okulları" "Buruja piçleri" diye küfredmelerinin başka bir anlamı olabilir mi?

Ancak gençliğin, zorbalık çetelerine ve sosyal emperyalizmin beşinci kollarına karşı bu olumlu gelişmelerini tespit ederken aceleci olmamaya da dikkat etmeliyiz. Geniş kitleler zorbanın karakterini ve ona karşı nasıl mücadele yürütmek gerektiğini bir süreç içinde kendi tecrübeleri ile kavrarlar. Bu nedenle zorbalık, halk üzerinde bir dönem hüküm sürmüştür. İran halkı Şah gibi bir zorbaya karşı ancak çok uzun yıllar sonra ayaklanabildi.

Gençlik kitlesinin, bu sahte solcuları yahasından silkeleyebilmesi için de bir zaman geçmesi gerekecektir. Gençlik, faşist zorbalardan yahasını daha yeni kurtarabilmiştir. Yeni zorbaları ise daha yeni yeni terketmekte ve onlara karşı da uyanmaya başlamaktadır. Bu uyanış sürdükçe gençliğin sahte soldan uzaklaşması da hızlanmaktadır.

Devrimci gençler birinci olarak, gençliğin bu günkü baş meselesinin sahte solcu(revizyonist)çeteler olduğunu kavramalıdır. İkinci olarak bu çetelerin geleceğinin pek parlak olmadığını, gençliğin bu zorbalara eninde sonunda haddini bildireceğine inanmalıdır. Üçüncü olarak, devrimci gençliğin sahte solcuların bir benzeri değil, onun zıdıtı olduğunu kesin şekilde belirlemelidir. Sahte solcuların kararlı bir şekilde mücadele eden, önümüzdeki dönem geniş gençlik kitlelerini anti-emperyalist mücadeleye seferber edebilecekler.

İSTANBUL TELEFON BASMÜDÜRLÜĞÜNDEN Tahakkuk Faturası Bastırılacaktır.

Başmüdürlüğümüz ihtiyacı olarak 1.400.000 adet tahakkuk faturası kapalı teklif alma suretiyle bastırılacaktır.

Bu işe ait numune ve şartname Gayrettepe Yıldız Posta Caddesinde Başmüdürlük Malzeme Müdürlüğüne görülebilir.

İstekli olanların kapalı teklif mektuplarını en geç 10.5.1979 Perşembe günü Saat 11.00'e kadar Malzeme Müdürlüğüne varamaları ilan olunur. (Basın: 13720 - 378)

T.C. DZ. K.K. TAŞKIZAK TERSANESİ DÖNER SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HASKÖY - İSTANBUL

Onay No: 147

Taşkızak Tersanesi Döner Sermaye Genel Müdürlüğüne aşağıda belirtilen malzeme ile ilgili İdari ve Teknik Şartnamesine göre KAPALI ZARF USULÜ ile satın alınacaktır.

MALZEMENİN CİNSİ BAKIR OKSİT

MİKTARI: 1000 Kg.

1- Malzemenin Tahmini Bedeli 370.000.- TL'si, Geçici Teminatı ise 18.550.- TL'sidir.

2- Teklifler İdari Şartnamede belirtildiği gibi verilecektir.

3- Satın alınacak (1) kalem malzemeye ait İdari ve Teknik Şartnameler Satınalma Komisyonu Başkanlığından 300.- TL'si Donanma Vakfına yardım mabzusu karşılığında temin edilir.

4- Posta ile şartname gönderilmez, bu husustaki müracaatlar cevaplandırılmaz ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

5- Genel Müdürlüğümüz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

6- Genel Müdürlüğümüzce herhangi bir teklifin seçilmesi ve üzerinde muameleye geçilmesi Genel Müdürlük ile Satıcı arasında bağlantı garantisizdir.

7- İhaleye iştirak etmek isteyen firmalar geçici teminat olarak: Memleket parası, Devlet İç İstikraz Tahvil veya Vadesiz Banka Teminat Mektubunu Döner Sermaye Muhasebe Veznesine yatırarak mabzuzu teklif zarflarının içine koyarak Satınalma Komisyonu Başkanına vereceklerdir.

8- Teklifler en geç 2 Mayıs 1979 Çarşamba günü Saat 14.00'e kadar verilecek, aynı gün Saat 14.30'da Satınalma Komisyonu Başkanlığına açılacaktır (Basın: 13677 - 377)

Genel Kuruldan izlenimler

GULAY KURNAZ

Durgun ve gergin bir başlangıç

Günlerdir üzerine çok söz söylenen ve ilgilie beklenen Türk-İş Genel Kurulu oldukça durgun ve gergin bir havada başladı. DSİ'nin 450 kişi aldığı söylenen salonunda en az 700-800 kişi vardı. Yerli ve yabancı basına mensup 100lerce gazeteci, "Türk-İş'te bir dönüm noktası olacağı" söylenen bu genel kurulu izlemek üzere sabahın 10'unda yerlerini almıştı.

Halil Tunç'un oldukça duygulu bir tarzda yaptığı ve konuşmasının salondan da aynı ölçüde duygulu bir karşılık gördüğünü söylemek doğrusu güçtü. Büyük bir çoğunluğun sessiz bir şekilde dinlemeyi tercih ettiği konuşma sadece birkaç yerde oldukça zayıf alkışlarla kesildi.

Görünen oyd ki, Tunç, iktidara gelirken yanına aldığı güçleri teker teker kaybeden hükümetin en vefakar dostlarından biri olarak kalmıştı, ama bu arada teşkilat içinde epey şeyler yitirmişti.

Konuşmasının büyük bir bölümünü Türk-İş'in geçmiş hükümetlere yaptığı uyarılara ve bu uyarıların şimdi nasıl doğrulandığına ayrılan Tunç'un bugüne ilişkin önerileri yine oldukça soyuttu. Doğrusu biz görüşümüzde sözlediklerimizden, Halil Tunç'tan çok daha somut, canlı tahlilli bir açış konuşması bekliyorduk.

Ecevit e gelince... Seçim meydanlarındaki mavi gömleklili karaoğlanın, "İşçi babası Ecevit" in iktidara gelirken aldığı o büyük krediyi nasıl bir yıl içinde eritip bitirdiğini görmek için bu sabah DSİ salonunda olmalıydınız. Salondaki çoğu CHP eğilimli olan 311 delegenin sanki sessiz bir protesto içindeydi. Birkaç yerden yükselen zoraki alkışlar, yiten bir umudu daha da acı bir şekilde ortaya koymaktan başka bir işe yaramadı. Ecevit, konuşması boyunca salondaki bu sessiz protestonun siktisini, ağırlığı altındaydı sanırsınız. Konuşması oldukça geri çizgide, renksiz, cansız bir savunma konuşmasıydı. Bir saati aşan konuşma boyunca söylemeye çalıştığı şey, hep bugünkü sorunların siktinlerini geçmişten kaynaklandığı oldu. Ama ne kadar kişiyi ikna edebildi, orasını bilmiyoruz.

Sanırım delegelerin çoğu bugün Ecevit'i dinlerken, bir yandan da geçen genel kuruldaki şu meşhur "Evet, evet, evet" konuşmasını anımsamaktaydı.

Oldukça durgun geçen kongre Ali Naili Erdem'in hangi sıfatla ve ne zaman konuşacağı meselesinin gündeme gelmesiyle birden elektriklendi. Divan Başkanı Tunç, Ali Naili Erdem'in yarın ve eski bir Çalışma Bakanı sıfatıyla konuşacağını söyleyince AP'li delegeler ayaklandı. Ali Naili Erdem kongrede partisinin Genel Başkanı temsil bulunuyordu ve protokole göre bugün konuşması gerekirdi.

Tunç'un AP'lilerin itirazlarına, "Burası parlamentoya değil. Burada siyasi partilerin adına konuşulmaz" diye kestirip atması bizim gördüğümüz kadarıyla birçok CHP'li sendikacı tarafından bile pek makul karşılanmadı. Birçokları, AP'li ve CHP'li sendikacıların kulislerde birlik çalışmalarını yürüttükleri bir sırada Tunç'un bu gereksiz çıkışına bir anlam veremedi.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNDEN

Üniversitemizin tasdikli gelişme sahası dahilinde olup, kamulaştırılması kararlaştırılan aşağıda ilçesi, mahalle ve sokakı, ada, parselleriyle sahiplerinin adları ve yüzölçümleri yazılı taşınmaz malların 17.4.1979 günü saat 10.30 kıymetleri takdir ettirilecektir. Mülk sahiplerinin o gün mülkleri başında bulunmaları ilanlen tebliğ olunur.

İli	İlçesi Mahallesi	Sokakı	Ada No	Parsel No	Sahibinin ismi	Sahası (M2)
Istanbul	Fatih Kasap İlyas	-	1124	6	1/2 h. Raife Akarı	
"	"	-	1124	58	1/2 h. Nezihe Akarı	96.00 m2
"	"	-	1124	58	1/2 h. Hasan Yılmaz	
"	"	-	1125	2	1/2 h. Ayşe Mamak	59.00 m2
"	Hobyar	-	1125	2	1/16 h. Emine Bedia Tez	
"	"	-	1125	2	3/8 h. Fatma Mihriban Berbatoglu	
"	"	-	1125	2	1/8 h. Süleyman İlker Ekerbiçer	
"	"	-	1125	2	1/8 h. Serbil Ekerbiçer	
"	"	-	1125	2	1/8 h. Suat Ekerbiçer	
"	"	-	1125	2	1/16 h. Emine Bedia Tez	
"	"	-	1125	2	Nazmiye, Semiha, Neziha Fikri ve Fevzi	

64.00 m2 (Basın:13329-376)

Tarımda çalışan kadınların sosyal güvenlik şartları çok daha elverişsiz bir durumda...

ENSTİTÜLÜ YAZARLAR VE KÖY EDEBİYATI

Necatî Güngör

Hasan Ali Yücel'in Milli Eğitim Bakanlığı sırasında (1940'larda) kurulan Köy Enstitüleri, kuruluşundan on yıl kadar bir süre içinde Türkiye edebiyatına yeni bir boyut kazandırdı: Natürel köy gerçeği ve enstitüli yazarlar olayı.

Bugün 1979 yılı içindeyiz Köy Enstitülerinin kuruluşundan bu yana kırk, Mahmut Makal'ın "Bizim Köy" adlı kitabının yayım tarihi üzerinden ise, otuz yıla yakın bir zaman geçmiştir...

Geçen bir iki yıl içinde edebiyatçılarımız arasında bir tartışma vardı: "Köy romanı öldü mü, yaşıyor mu?" diye. Temelinde biraz duygusalık, biraz da köylülük ve kentlilik kompleksleri yatan bu tartışma sonuçta neyi getirdi? Hem hiç bir aydınlanma, çözümleme getirmeyen bu tartışma ancak bir gerçeğe işaret edebiliyordu: O da, köy edebiyatına karşı duyulan tepkilerin onu yok sayacak kadar, yazarlarına "kültürsüz" diyecek kadar büyümüş olması.

Yazarlarımızı "köylüler-kentliler" diye ikiye bölen, karşılıklı yok saymalarına yol açan gelişimin içyüzü neydi? Enstitü çikmiş yazarlar 1950'lerden sonra yapılmadıkları yapıtlarla edebiyat yaşamına katıldılar. Bu dönem aynı zamanda Batı'dan esen bir rüzgârın aydınları arasında "Moda" olduğu bir dönemdi: Varoluşçuluk, bunalmış edebiyat, ikinci yeni şiiri... Öte yandan, başta Kemal Tahir olmak üzere kimi yazarlar, aydınlar, Köy Enstitülerinin kuruluş felsefesine duydukları tepkiyle buradan çıkan öğretmen yazarların ortaya koydukları yapıtları amansız bir eleştiri yağmuruna tutmaktaydı. (Örneğin, "Beş Romancı Tartışıyor" adlı apokriturum, bu konuda önemli bir belgedir.)

Bu iki yanlı eleştirel saldırı, bize göre-Enstitüli yazarlarımızı sürekli bir savunma psikolojisi içine soktu. Hatta bu savunma psikolojisinin yarattığı atmosfer içinde, "bizder olsun da çamurdan olsun" anlayışının "zımı bir kural halinde egemen kıldığını rahatlıkla söyleyebilir. Bunu da şöyle kamlayabiliriz. Enstitü çikmiş hiç bir yazar, kendi ekolünden bir başka yazara eleştiri getirmemiştir. Bu noktada, Enstitüli yazarlarımız,özeleştiri yapmak gereğini de duymamışlardır. 1950'lerden 79'a dek ortaya konulan yapıtların eleştirilecek hiç bir yanı yok mudur? Enstitü çikmiş yazarlarımızın toplumu, insanı ve edebiyatı kavrayışlarında bir değişim, gelişme olamamıştır.Ama değişimi gibi çibeli yönlerden gelen halk-haksız eleştirileri göğüslemek kendi kendini ekolünü eleştiriyor gözle tartmaya zaman bırakmamıştır bu yazarlarımızı.

Tarihin tekerleği,ülkemizde Varoluşçuluğu ve bunalmış edebiyatını çözümlüyor. Bu anlayışın kimi yazarları, ozanları (sözgelimi Erdal Öz, Demir Özlü, Onat Kutlar, Kemal Özer gibi) eski çizgilerini yadsıyor, 1961 Anayasası ile birlikte bir smif temelli üzerinde gelişen siyasal kaygılardan yana tavır almaya yeğ tutmuşlardır. Bununla birlikte, Varoluşçu ölmeye görünüşü o günden bugüne sürdürenlerden Ferit Edgü- "Sabahattin Ali, Orhan Kemal, Fakir Baykurt" un romanları yabancılık dikebilir bir okur ancak bir "folklor" olarak ilgilendirebilir biçimindeki yarışması taşımaktadır hâli,(Dünya, 14-1-1979)

Köy romanlarına yöneltilen bir başka eleştiri ise, romanlık malzemenin köy biriminin çerçevesi içine sığamayacağı noktasındaydı. Bu düşünceye göre, romanın gerektirdiği malzeme ancak kentlerde bulunabilir, dolayısıyla köy romanı diye bir şey olmazdı

Bize kalırsa, köy romanını topa tutmak için yurdurmuş bir gerekçeden başka bir şey değildi bu sav. Çünkü dünya edebiyatına mal olmuş kimi romanlar vardır ki, yalnızca bir köyün sınırlarına çevrili malzemeyle yaslanır. Örneğin, Şoahov'un "Uyandırılmış Toprak"ı. (1932). Roman bütünün- le Gremyaçiy Log köyünde geçer. Ama yazar, burada evrensel bir çelişki yakalamıştır. Nedir bu evrensel çelişki? Özel mülkiyet düzeninden kolektif mülkiyet düzenine geçiş uygulamalarına karşı direniş ve ayaklanmadır. Bir roman için getirilecek değer ölçüsü, konunun geçtiği mekânın sınırları değil, yazarın yakaladığı çelişkinin boyutları olmalıdır. Eğer ortaya konulan romanda evrensel bir çelişki yakalanmışsa, bu çelişki çağdaş bir edebiyat düzeyinde verilebilmişse, ister köyü konu edinsin isterse kenti, roman kendini kurtarmış demektir.

Köy edebiyatının öldüğü ya da yaşadığı sorununa gelince...

Bu konuyu düz bir yargıyla, bir kağıdı bıçakla keser gibi, kesip atamayız sanırım. Bir üst yapı kurumu olan edebiyatın doğması da, yaşaması da, yok olması da, toplumsal koşullara belirlenir elbet... Şunu benimsemek gerekir ki, günümüzün köy gerçeği, Enstitüli yazarlarımızın yaşadığı gerçeğe değildir artık. Bugünün köy gerçeği başkadır. Televizyonsuz kaç köy var şimdi Türkiye'de? Murat otomobillerin girmediği kaç köy yolu kaldı? Bilemiyoruz. Kentlere köylerin bağlantısı eskiden olduğu kadar zayıf mıdır gene? Bir de, köy kökenli yazarlarımızın kentleşmiş olmaları gerçeği var. Büyük kentlerin ana caddeleri üzerinde apartman dairelerinden seçilebilir miyiz, bilemiyoruz, köy kökenli yazarlarımızın? Ne çıkar bu insanlar aptarman dairelerine yerleşmişlerse; smif mi değiştirmiş olurlar? Kuşkusuz hayır ama bugün değişmiş olan köy gerçeğinin ayrıntılarını yaşamıyorlar artık.

Toparlarsak... Köy edebiyatına, kentli olmanın kof gururu açısından-aslında kentsoyulu hınlığı açısından-yaklaşamazız. Hele hele Varoluşçuların bizim gerçeğimize Batı yapımı bir gözlükle bakıp da yaşam hakkı tanımlarını hiç dikket etmeyiz... Ülkemizin bugünkü koşulları gerçeğimize bir gerçeği de değiştirmiştir artık. Bu değişimi gözmeden gelip köy edebiyatı tükendi demek, üst yapıyı alt yapıdan bağımız bir alan olarak görmek olur. Köy kökenli yazarların, savunma psikolojisi içinde, yanlış olana da "bizdendir" diye eleştirmekten kaçınmalarını tutarlı bulmadığımızı yineleyelim.

Bugünün köy gerçeğini de Enstitüli yazarlar yazacak diye bir kural yok Yeni koşullar yeni yazarı yetiştirir. Enstitüleri ise yetişme süreçleri içinde, beğeniriz ya da beğenmeyiz o ayrı, ellerinden geleni ortaya koymuş insanlardır.

AKM'de Türk Edebiyatı üzerine açık oturum

Atatürk Kültür Merkezi Plastik Sanatlar Bölümü tarafından düzenlenen "Günümüz Türk Sanatını Oluşturan Temel Etkiler" konulu diji toplantıları sürüyor. Geçtiğimiz Pazartesi günü edebiyat üzerine yapılan bir açık oturumda konuşmacı olarak Doç. Ünyaz Sözer, Demirtaş Ceyhan ve Can Yücel yer aldılar. Oturumu Onat Kutlar yönetti.

Ünyaz Sözer, okur-yazar ilişkisinde smif temelinin önemli olduğunu söyledi. Bu ilişkiyi sağlamada en önemli araç olan dilin kullanılmadığı doğan bazı sorunlara değindi. Sözer, ayrıca sanat-edebiyat dergilerinin ve gazetelerin sanat sayfa larının okuyucu ile yazar arasında yönlendirici bir bağlantı sağladığını belirtti.

Demirtaş Ceyhan, edebiyat oluşturucu etkilerden en önemlisinin politika olduğuna belirtti. Hakimi sınıflar tarafından belirli dönemlerde o döneme uygun olarak izlenen politikaları, bel-

li bir bilinci oluşturmadaki etkisi üzerinde durdu.

Ceyhan ayrıca, 20. yüzyılda gelişmiş toplumlarda sanat ve edebiyatın bir durgunlaşma girmesine karşılık, gelişmekte olan ülkelerde canlı bir edebiyatın yaratıldığını söyleyerek, Türkiye'den Nazım Hikmet'i, Latin Amerika'dan bir Asturias'ı bir Neruda'yı, Yugoslavya'dan İvo Andrić'i, Yunanistan'dan Kazancakis'i buna örnek gösterdi.

Türkiye'de "köy edebiyatı" diye adlandırılan olgunun Türkiye'nin yapısından kaynaklandığını belirten Ceyhan, yazarın, yazdıkları yaşamış olmasının gereği üzerinde durdu.

Son olarak söz alan Can Yücel, ülkemizde aydınların esas olarak bir smif değişimi sorununa karşılık karşıya bulduklarını belirtti. Yaşanılan süreçte, aydınların proletaryaya öütlenmesi gerektiğini savundu.

"Atları da Vururlar" filmi üzerine

Ishak Işıtan

"Atları vururlar" ekonomik bunalım ve işsizliğin hat safhaya vardığı 1929'da ABD'deki bir dans maratonunu konu edinmektedir. Yönetmen Sidney Pollack, yoksulların umutlarını, enerjilerini kullanarak toplumun diğer bir kesimini (izleyicileri) dans maratonu aracılığı ile sömürmeye çalışmaları durumunu ve emperyalizmin ekonomik bunalımın toplumu, içine soktuğu çıkmazı işlemeye çalışmaktadır.

KAPİTALİZMİN ÇIKMAZI

1929 yılları, yani ikinci emperyalist paylaşım savaşını hazırlayan ekonomik bunalım yılları, fabrikaların teker teker kapandığı, işsizliğin büyük boyutlara ulaştığı küçük üreticinin belini doğrultamadığı, halkın satın alma gücünün çok zayıf olduğu yıllardır.

Bu şartlarda kapitalistlerin sistemin içine düştüğü ekonomik buhrandan çıkış yolları aramaktadırlar. Büyük sermayedarlar silah üretimine geçerken, diğerleri toplumdaki işsizleri sömürmeye çalışmakta, gitmiş büyümeye işsizler ordusu da hayatlarını devam ettirebilmek için iş peşinde koşmaktadır.

VE DANS MARATONLARI

ABD'deki dans maratonları işte bu şartlarda ortaya çıkmıştır. Ekonomik bunalımdan bir çıkış yolu arayan kurnaz iş adamları, geniş işsiz kitlelerin sırtından para kazanmak için dans maratonları düzenlerler. Maratonu sonuna kadar götürün çifte 1500 dolar vereceğimizi ilan ederek birçok genç işsiz dans salonuna çekerler.

Bu maratonların izleyicileri kendilerinin daha yoksul insanları görmeye gelen, böylece kendi ezilmişlik ve yoksulluklarını unutmayacaklarıdır. Burada işsizlerin ve tükenen şey, yoksul yarıncılar duyularını, enerjilerini ve ellerindeki sınırlı ekonomik güçlerini.

KAPİTALİST SİSTEM VE İNSANLAR

Kapitalist emperyalist düzen, üretim araçlarının bir avuç kapitalistin mülkiyetinde olduğu, ülkenin zenginliklerini kendi çıkarları uğruna seferber ettiği, bunun kendileri için demokratik, halk için ise anti-demokratik gösterdiği bir sistemdir. Kuşkusuz, böyle bir sistemde üretimin halkın yararına yapılması ya da halkın refah düzeyinin yükseltilmesi gibi bir durum söz konusu değildir. Hala buna bir de sistemin kaynakların bunalım klençine, durum halk için çekilmez hale gelmektedir. Bu şartlarda bir dilim emekçi için sabahın akşamı kadar çalışabilecekleri dans süratle artmakta, bu dans maratonunda aç- çıkça görülmektedir.

Oyle ki, ortaya konan ödüllü almak için dans edenler, inanılmaz gayretler göstermekte, hepsi de gencelik olan bu insanlar hayatta kalabilmek için, insanlık onuruna yakışmayan bu işi canla başla sonuna kadar götürmeye

çalışmaktadır. Sömürünün bu denli katmerli hiç bir toplum düzeninde görülmemiştir. Yemek yerken bile yarışmaya katılanlara ısrap çektiğimize için dans ettirmeye ve izleyiciler memnun edilmeye çalışmaktadır. Binlerce saat bulaşın bu işçilere sonuca, gencelik insanları çıldırmakta, ölmekte ya da perişan bir hale gelmektedir.

Bu düzende, insanlar kapitalistlerin amaçlarına erişmeleri için birer araçtır.

Emperyalizmin ideolojisini savunan dans maratonu düzenleyicisi, sürekli savaşmanın gerektiğini, savaşmaya gelecek olmadığını, dünyanın savaşın dünyası olduğunu, bu yüzden ABD'nin savaşmasını ve dünyanın en güçlü olduğunu vurgulamaktadır. Böylece emperyalist savaşlar korukkenmekte, hatta dans eden orta yaşlı bir gençlere orduya katılmalarını, kendisinin uzun süre orduda denizci olarak çalıştığını anlatmaktadır. Fakat eski denizci değildir. Fakat eski denizci değildir. Orduya katılmak çözüm olsaydı, danizci dans pistinde hayatını kaybetmezdi.

MARATONUN SONU

Tüm çiftler sonuna kadar direnmiş vadedilen ödüllü almak için daha harcarlar. Dayanamayanlar birer ikişer ayrılırlar. Maratonu ilgi azalar. Bu çıkmazdan kurtulmak isteyen düzenleyici, en çok sevilen çiftin pistte evlenmesini ister. Çift bu onurunu parayla satmayacağına, sonuna kadar dans edip 1500 doların alacağını ifade eder. Düzenleyici buna güler, çünkü kazanan çiftin dans boyunca harcamaları bu ödülünden düşecektir. O zaman iş ortada hiç bir şey kalmayacaktır.

Bu dans yurtturmacısının sonunu anlatan çift dansın vazgeçer. Ama bir geleceği yoktur. Kadın bu düzenden kurtulmak ister. Büyük bir ısrap içindedir. Çıkış noktası olarak intihara başvurur. Başaramaz. Bunu dans eşin den ister. Erkek, çocukluğunda yazılı ve ısrap içerisinde olan atalara daha fazla acı çektiğimize için vurulduğunu babasından öğrenmiştir. Kadının da durumu bundan farklı değildir. Sonuçta kadın öldürür.

Kendisini yakalayan polisin neden öldürdün" sorusuna "Atları da vururlar" diye cevap verir.

Dans pistinde vadedilen 1500 doları kazanmak için son kalan eşler hala dans etmektedir.

Bu film, emperyalist kapitalist sistemin sömürü çarkının nasıl işlediğini ve bu çarkta nice umutların ve canların acımasızca telef edildiğini göstermesi açısından iyi bir örnektir.

Televizyonun, bu tür çalışmalara ekranı açması son derece olumlu bir adımdır. Bu olumlu adımla sürdürülmesi umarız. TV'nin, bir yandan böyle olumlu yapıtları gösterirken, öte yandan Yılmaz Güney'in "AGIT" filmi yayınlanması gibi haktan yana sinema anlayışına karşı ve düpedüz anti-demokratik nitelik taşıyan uygulamalar içinde olması ise şaşırtıcıdır.

ODTÜ 1. Sanat ve Kültür Şenliği devam ediyor

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Temsilciler Konseyi tarafından düzenlenen "ODTÜ 1. Sanat ve Kültür Şenliği", 13 Nisandan bu yana devam ediyor.

7 Kasım 1977'den bugüne kadar eğitimini düzenli ve kesintisiz olarak sürdüren tek yüksek öğrenim kurumu olma özelliğini taşıyan ODTÜ'de şenlik nedeniyle yurdun çeşitli üniversitelerinden gençler biraraya geldiler.

Şenliğin açılışında bir konuşma yapan Öğrenci İşleri Dekan Vekili Aydın Tözeren "Sanat ve Kültür bir toplumun açısını öfkesini, sevincini dile getirir ve böylece geleceğe ışık tutar" dedi.

Yayımlanan şenlik broşüründe ODTÜ-ÖTK Sanat Kültür Topuluğu imzasıyla yer alan bir yazıda "Ölkemizin içkencesinden, sanat ve kültürene kadar emperyalizmin güdümünde olan bir ülkedir... Kitlelere anti-emperyalist bilincı götüren her türden sanatsal faaliyetler engellenmeye, yasaklanmaya çalışılmıştır" denmekte sanat çalışmalarında devrimci içerik ile sanatsal biçimi bütünleştirme doğrultusunda çaba gösterileceği belirtilmektedir.

Şenlikte bugüne kadar spor karşılaşmalarının dışında film ve müzik seansları yer aldı. Programa göre bugün 15.00'de bir gitar resitali, 18.15'de "Zorba" filmi gösterisi, yarın spor, müzik ve film etkinlikleri, 19 Nisan Perşembe günü 15.30'da Afşar Tımcın'ın "Tarih Bilinci" konulu edebiyat semineri, 18.15'de Julius Fuçik'in eserinden uyarlanan "Darağaçtan Notlar" filmi izlenebilecek.

Şenlik 12 Mayıs 1979 tarihine kadar devam edecek.

Türk Dili Bayramı haziranda kutlanıyor

Türk Dil Bayramı 1-7 Haziran tarihleri arasında Konya'nın Karaman İlçesinde kutlanacak. Bayram sırasında ünlü halk ozanı Yunus Emre'nin de törenlerle anılacağı bildirildi.

Konya Kültür Müdürü Güner Özkan, yerel belediye tarafından düzenlenen girişimlere Kültür Bakanlığının da katkıda bulunacağını belirtti.

7'den 70'e spor - 7'den 70'e edebiyat

Avrupa Güreş Şampiyonasına vıllanmış bir takım gönderdik

- "Bütün elemanlarımız aynı ayardadır. Dereceleri belirleyecek olan ilk turdaki kuralardır."
- "Bizim hazırlanmamız Avrupa ülkelerine göre daha geri seviyede. Onun için ferdi yeteneklerin en iyilerini seçtik."

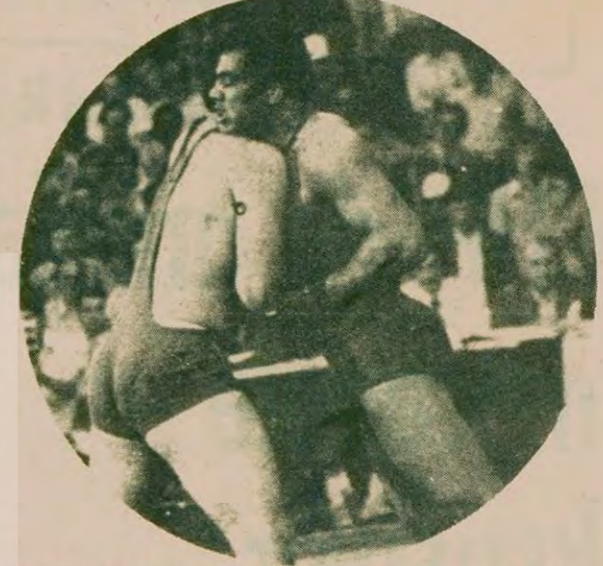
Avraloğlu:"Milli Takımı yenileyecek kuşak yetişirilemedi"

KENAN NACIR Güreş Federasyonu Başkanı Prof. Dr. Zeki Avraloğlu gazetemize yaptığı açıklamada: "Avrupa şampiyonasına giden takımın eski takım olduğunu, milli takımı yenileyecek kuşağın yetişirilemediğini söyledi.

Zeki Avraloğlu açıklamasında "Eldeki imkanlarla şampiyonaya iyi hazırlandık. Bizim hazırlanmamız, Avrupa ülkelerine göre daha geri seviyede. Onun için ferdi yeteneklerin en iyilerini seçtik. Şu andaki takımı yıllardan beri milli takım da yer alan elemanlardan oluştu. Milli takımı yenileyecek için yeni bir kuşak yaratılmamıştır" dedi.

Avraloğlu Avrupa şampiyonasından başarı beklemenin hayal olduğunu belirterek, "bütün elemanlarımız aynı ayardadır. Dereceleri belirleyecek olan ilk turlardaki kuralardır" dedi.

Avraloğlu, eski durumdaki değişen birşey olmadığını, kamuoyunun federasyon başkanları değişmesinden umut bulduğunu belirterek, "Mümkün olsa da bir süre uluslararası yarışmalara katılmaması. Yeter ki yurt içinde kendimize güvenimiz artsın. Gözlerimizi biraz içerdeki çalışmalara çevirelim. Ancak bunu açıklarsak olgunlukla karşılayacak durumda bir kamuoyu olmadığımızı, zorunlu olarak eski durum sürüyor. Ancak umudumuz gençlerde. Kayseride bir kamp açtık. Başına da spor akademisi mezunu gençleri antrenör olarak getirdik.

Avrupa Şampiyonasına, genç güreşçileri yetiştirilemediği için hep aynı güreşçileri gönderiyoruz.

ileride onlardan başarı bekliyoruz" dedi.

Avraloğlu, bugün için en önemli sorunların, Antrenörlerin kadro ve eğitim sorunlarıyla malzemelerin yurt içerisinde yapılmasını olduğunu belirterek, "Antrenörlerin kadro durumu Maliye Bakanlığında bekliyor. Ayrıca antrenörlerimize yeteri kadar ücret ver-

remiyoruz. Malzemelerin yurt içinde yapılmasına çalışıyoruz" dedi.

Güreş Federasyonu Başkanı Prof. Dr. Zeki Avraloğlu, Avrupa Şampiyonasındaki durumumuz ve güreşçilerin teknik, fizik güçleri açısından birşey söyleyemeyeceğini, bu konuların antrenörlere sorulmasının gerektiğini söyledi.

ÖĞRENCİLER SPOR BAKANLIĞININ YAPAMADIĞINI YAPTILAR

Öğrenciler dostluk temelinde kaynaşmak için turnuva düzenlediler

- Turnuvanın organizasyonuna atölye şefleri ve okul idaresi yardım etti
- Değişik atölyelerdeki öğrenciler turnuva sayesinde birbirleriyle tanışma imkanı buluyorlar

Finlandiya Batı Avrupa Erkekler Bahar Kupasında şampiyon oldu

STOKHOLM (AA)

Batı Avrupa İlkbahar Erkekler Voleybol Kupasında final maçında Belçika'yı 3-0 (15-10, 15-6, 15-3) yenen Finlandiya şampiyon oldu.

Türkiye ise Yunanistan'a 3-2 yenilerek altıncılığ elde etti. Yunan takımı birinci ve üçüncü setleri 15-11 ve

TÜRKİYE SON MAÇINDA YENİLİNCE ANCAK ALTINCI OLABİLDİ

KUPA GALİPLERİ TURNUVASININ KALDIRILMASI DÜŞÜNÜLÜYOR

İSTANBUL (THA)

Basketbolda üç kategoride yapılan Avrupa Kupalarından birinin kaldırılması düşünülüyor. Kulüp Takımları Kupa Galipleri Turnuvasının kaldırılması yolunda görüşimde bulunmaktadırlar. Turnuvanın kaldırılmasına kulüp takımları gerekçe olarak Kupa Galipleri maçlarının Salı günleri oynandığını, bu yüzden de kulüplerin ekonomik açıdan büyük güçlüklerle karşılaşmalarını gösterdiler.

Konunun Şam'da yapılacak toplantıda ele alınacağını belirten FIBA Genel Sekreteri William Jones bu isteğin FIBA içinde de benimsendiğini belirtti.

BAYANLAR BAHAR KUPASINDA BAŞARILI OLMUŞTU

Violet, Fransa ve İspanya'dan transfer teklifi aldı

ANKARA (THA)

Violet teklifleri sezon sona erdikten sonra düşünceğini söyledi.

Bahar Kupası maçları bitiminden sonra güçlü rakiplerini yenecek üçüncü olan Bayan voleybol takımımızın oyuncularıdan Violet, Fransa ve İspanya'dan transfer teklifi geldi.

Turnuva sırasında sergilediği güzel 4 o-yundan hemen sonra transfer teklifleri alan Violet Takımımız için elimden geleni yaptım. Gelen teklifler beni çok mutlu etti. Lig bitene kadar karar veremem. Liglerden sonra düşünmelerini söyleyeceğim. Tabii ki gitmek isterim" dedi.

Kınalıada Kulübü, havuzunu İstanbul Bölgesine kapattı

İSTANBUL (AA)

İstanbul'da olimpik ölçülerde yüzme havuzuna sahip tek kulüp olan Kınalıada Su Sporları Kulübü, Bölge Müdürlüğünün kendilerine gerekli maddi yardımların bulunmadığı gerekçesiyle tesislerini ajandının yüzme müsabakalarına kapattı. Bu nedenle 1979 İstanbul Bölge Birinciliği yüzme müsabakalarının nerede yapılacağı henüz saptanmadı.

İstanbul'da Beden Terbiyesi alt bir yüzme havuzunun bulunmaması nedeniyle çalışma programlarını yıllardan beri çok zor şartlar altında gerçekleştirilmeye çalıştıklarını belirten Yüzme Ajansı Oktay Moruk özete sunuları söyledi.

"Bölge birinciliklerini organize edebileceğimiz tek havuz Kınalıada Su Sporları Kulübü tesisleridir. Ancak bu kulübün yöneticileri bölge tarafından kendilerine gerekli maddi yardımlarda bulunmadığı gerekçesiyle tesislerini, müsabaka yapmaya izin vermemektedirler. Bu durumda, bir çözüm yolu bulunmaz ise 1979 Bölge birinciliklerini Balıkesir havuzunda yapmak zorunda kalabiliriz. Yüzme ve Sütunda Türkiye'nin en faal kenti olan bölgemizin içinde bulunduğu durum çok üzücüdür. Yüzme ve Sütunda bir çalışmaları bulunmamasına rağmen olimpik yüzme havuzlarına sahip bulunan bölgeleri göz önüne alarak sporumuzun içinde bulunduğu acı gerçeği daha iyi görebiliriz."

Öte yandan Kınalıada Su Sporları Kulübü Başkanı Başar Acarlı ile tesislerinde bugüne kadar gerçekleştirilen çalışmaların yapılması için her zaman gerekli kolaylıkları gösterdiklerini buna karşılık Bölge tarafından gerekli maddi yardımların gönderilmelerini belirtti.

110 METRE ENGELLİDE DÜNYA REKORU KIRILDI

Birleşik Amerikan Renaldo Nehemiah 110 metre, engelli 13.16 saniyede koşarak yeni bir dünya rekoru kırdı.

İki yıllık dünya rekoru 13.21 ile Küba atlet Alejandro Cansanas'a aitti.

İki yıllık eski dünya rekoru 13.21 ile Küba'lı Cansanas'a aitti

Trabzon Emniyet Müdürü ...

(Baştarafı 1. Sayfada)
Saldırganların bindiği arabanın önünü kesmek isteyen polislere de ateş açılması sonucu Muammer aramız adı polis memuru yaralandı.

Trabzon Emniyet Müdürü daha önce MHP yanlısı bir gazete tarafından hedef alınmıştı. MHP yanlısı Türk Sesi Gazetesinin 5 Ocak tarihli sayısında emniyetteki bazı değişikliklerden yakın-yör' ve Yavuz Doğan'a tehditkar sorular soruyordu.

EYÜPTE
Eyip Emniyet Amirliğindeki olayda yaralanan işçi Mehmet Kaşkekan tedavi için götürüldüğü Okmeydanı Hastanesinde bu sabaha karşı öldü.

Kaşkekan, 9 Nisan gecesi polislin düzenlediği operasyonda yakalanan Hikmet Uygur adı sanığın açtığı ateş sonucu yaralanmıştı. Aynı olayda bir polis memuru ile bir bekleme ölmüştü.

İZMİR'DE
Hatay semtinde bir sürece önce meydana gelen silahlı çatışmada yaralanan ve hastanede tedavi edilmekte olan Reşat Atalay dün öldü. Sağ eğilimli olduğu bildirilen Atalay'in cenazesi, kendisine polis süsü veren bir grup tarafından kaldırılmak istendi.

Ziraat Bankası İzmir Küçükikyalı Şubesi dün sabah silahlı 4 kişi tarafından saldırıya uğradı.

DERİNCE'DE
Derince'de önceki gün sabaha karşı Akınlar ve Büyük Ülkü Derneğinin bulunduğu binaya kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından patlayıcı madde atıldı. Patlama sonucu binada hasar meydana geldi.

KOMANDOLARIN ÖLDÜRDÜĞÜ İŞÇİNİN CENAZESİ KALDIRILDI

Komandolar tarafından öldürülen Eğitim Enstitüsü hademesi Hasan Kılıç'ın cenazesi Sağlık köyünde öğrenci, öğretmen ve köylülerin katıldığı kalabalık bir topluluk tarafından önceki gün toprağa verildi. Cenazece katılanlar katillerini bulunarak hesap sorulmasını

istedikler. Hademe Kılıç'ın ölümüyle ilgili olarak Kemal Doğan ve Kenal Öksüz adı iki kişi öğrenicisinden arandığı öğrenildi.

Komandoların bu cinayetinde sonra da şehirde saldırıların sürdürdükleri bildiriliyor. Cumartesi günü Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümünün camlarını kıran komandolar, Pazar günü de TÖB-DE'li öğretmenlerin gittiği kahveye gene taşlarla saldırdılar. Bu arada Duran Mahallesinde yaptıkları saldırıya halkın karşı koymasına üzerine komandolar otomobille kaçarak araba açtılar. Polis ateş açanları bulduğunda arabayı yakaladı. Bu arada eğitim enstitüsü sınıvarından çıkan öğrenciler de komandoların saldırısına uğradı. Şehir içinde son bir haftadır artan saldırıların önceki gün doruğuna ulaştığı ve çarşıya çıkılmaz hale gelindiği belirtiliyor. Öte yandan Emniyet Müdürü'nün saldırıların koruduğu ve yanı davrandığı söyleniyor.

DENİZLİ'DE

İki sol görüşlü öğrenciyi tabancayla öldürdükten sonra kaçan ve Afyon'da yakalanan, Akşam Ticaret Lisesi öğrencisi sağ görüşlü Fikret Tirit dün Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi tarafından tutuklandı.

ESKİ ÜLKÜ OCAKLI BAKŞANI ÖLÜ BULUNDU

Bolu'da eski Ülkü Ocakları Başkanı Rahmi Aktaş ölü olarak bulundu. Aydın Taksi Terminaline bağlı olarak çalışan Rahmi Aktaş, 14 Aralık 06'da plakalı taksi içinde bulunan iki kurşuna öldürülmüştü. Bolu yakınındaki Doğanca Köyü sapağında bulundu.

BURSA
Ortabaşlar semtinde korsan yürüyüş yaptıkları ve halkı suça teşvik ettikleri gerekçesiyle 3 ü öğretilen 5 kişi tutuklandı.

Edinilen bilgiye göre korsan yürüyüş yapanları kalabalık bir topluluk tarafından önceki gün toprağa verildi. Cenazece katılanlar katillerini bulunarak hesap sorulmasını

Demirel'in üç silahı

(Baştarafı 1. Sayfada)
tutumlarıyla mücadele etme, cinayetlerinin hesabının sorulmasını istemek yerine, onun tabanını komünizme çatacak kazanmayı deniyor. MSP tabanının mitinglere katıldığı yerlerde ise İslamcılık ön plana çıkıyor ve yer yer "Müslüman Türkiye" sloganları duyuluyor.

Demirel, 141, 142'nin kalkmasını istemiyor. "Zaten komünistler illegal olarak çalışıyorlar. Bir de ortaya çıksınlar, onlarla mı uğraşalım?" diyor. Demirel Anayasada yapılan değişiklikleri yeterli bulmayarak yeni değişiklikler istiyor.

TEK BAŞINA İKTİDAR
Demirel ve beraberindekiler kalabalığı görünce coşuyorlar ve hesap kitap yapıyorlar. "Eskiden de böyle mitingler olurdu, ama bu kadar kalabalığı ilk defa görüyoruz" diyorlar. Demirel'in yakın çevresi ise bu hükümetin düşeceği, düştükten sonra seçim hükümeti kurulacağını ve kendilerinin "en az 260" milletvekili ile iktidara geleceğini söylüyorlar. "Tek başına iktidar" kelimesinin altını çiziyorlar ve "Biz ancak o zaman iş yapabiliriz" diyorlar.

Gelişmelere bakarak çeşitli proje, plan ve programlarını da hazırlamışlar. Demirel, "Yeni den AP'ye güçlü bir iktidar tevccüh edilirse", enflasyonu durdurulacağını, ekonomide istikrar sağlanacağını, kanun ve nizam hakimiyetinin sağlanacağını açıklıyor. Anayasayı değiştirme ve Türkiye'ye istikrar getirecek seçim projeleri olduğunu da ekliyor.

HEYECANLI KALABALIK VE BAŞI ÖRTÜLÜ KADINLAR

Demirel'in Samsun gezisinin sonunda akılda kalan önemli bir şey var. Demirel'in dinleyen vatandaşları ve gençlerin canlı, isteklerini sloganla dile getiren hareketli ve coşkulu halı. Bu, eskiden AP'ye oy veren, dinleyen topluluklardan çok farklı. Gerçekten de Ecevit'e olan uyarılarını sürdürüyor, eskiden umut bağlayarak CHP'ye oy vermisi onların geri döndüğünü gösteriyor. Demirel'in mitingleri kadınlar da izliyor. Grup grup kadınlar, beyaz başörtülü ya da çarşafı kadınlar ile sallyolar Demirel'e.

Özellikle gezisinin ikinci gününde Demirel hayatından çok memnun. Hayatından memnun olmasına yeterince sebep var. Birincisi mitingin ilk günü nazarın daha fazla kalabalık ve hareketli olması. "Başbakan Demirel", "Kurtarıcı Demirel" diye bağırıyor kalabalık. Daha da önemli saat 13.00 haberlerinde 6 bağımsız bakanın hükümete verdiği muhtırayı dinliyor. Demirel çok keyifli. Hep beraber soruyoruz: "Nasıl yorumluyorsunuz?" diye. "Yorum yok, yorumu içinde saklı" cevabını veriyor. O gün akşama kadar "konumuz kalkınma" diyerek kendi zamanında yapılan yollardan, fabrikalardan bahsediyor.

(Baştarafı 1. Sayfada)

dikten sonra şöyle konuştu: "Açıklamanın başında her Türk vatandaşının katılmaması mümkün değildir" diye başlıyor. Sonunda da hükümet meseleleri hükümet içinde halledilir diye bağlanmıştı. Dün söylediklerimiz arasında hiçbir fark yoktu. Hala ilk bildirimimiz içinlikle bağlıyız. Meseleleri burada görüşeceğiz."

CHP, AP VE MİLLİ BİRLİK GRUBU DURUMU
DEĞERLENDİRDİ
Bakanlar Kurulu toplantısından önce olağanüstü bir toplantı yapan CHP Genel Yürütme Kurulu 6'lın muhtırası ve hükümet sorunu görüşüldü. Toplantıda Başbakan Bülent Ecevit'in muhtıra karşısında takınılacak tutum konusunda Genel Yürütme Kurulu üyelerinin görüşlerini aldığı öğrenildi.

Adelet Partisi Başkanı İsmail Hakkı Durmuş, "Bu açıklamanın benim için anlaşılabilir, izahla muhtaç yönleri vardı. Kamuyuuz içinde izahla muhtaç yönleri vardı. O konuda da ne kastedtiklerini herhalde arkadaşlarımız daha iyi açıklayacaklardır" dedi.

Sorunun bugün çözümlenmeyeceği konusunda soruya ise Ecevit, "Benim açından sorun olmadığı için neyin çözümlenmeyeceğini bilemiyorum" şeklinde karşılık verdi.

BAKANLARIN SÖYLEDEKİLERİ
Bakanlar Kurulu Toplantısına girmeden önce bütün bakanlar sorulara cevap verirken kaçınırların sadece Mete Tan ve Tunçay Matara'cı konuşular. Mete Tan da Bakanlar Kurulu Toplantısından önce başbakanı bağımsızlar arasında bir görüşme yapıldığı haberini yayınlarken, "6'larla bir temasız oldu mu?" sorusuna da, "Hayır hiçbir temasız yok. Konuşacağız işte. Ne lazımı gelirse yapacağız. Her şey malum. Deklarasyonlar meydana da" karşılığını verdi.

Tunçay Matara'cı da kendi açıklamasının gazeteciler tarafından iyi değerlendirildiğini söyledi.

Ecevit ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Divan başkanlığı seçiminin sonra söz alan Başbakan Bülent Ecevit konuşmasında rejimin getirdiği zorluklara rağmen Türk işçi hareketi demokratik rejimin korunmasında üzerine düşen görevi yerine getirdiğini söyledi. Ecevit, "Türk İş işçi sorunlarıyla ülke sorunlarını birleştirme yeteneğini göstermiştir."

Ecevit, referandum yasasının bugüne kadar çıkamamasına da bir eksiklik olarak değindi.

İşsizlik sorunun çözümünün Türkiye'nin sanayileşmesinde yattığını söyledi Ecevit, "Türkiye'de bir takım ekonomik sosyal değişiklikler olacak ama siyasal değişiklik olmayacaktır. Ekonomik sorunlar da bu sorunları çözeceğimize inanıyorum" dedi.

Türkiye'nin sanayileşme politikasının dışa bağımlılığını kurtarması gerektiğini vurgulayan Ecevit, sözlerini devam eden Başbakan "Türkiye'de işsizlik vardır, başka büyük sorunlar vardır, işçiler memur ayrımda bu sorunlar vardır. Ekonomik güçlendirmek de sorunları çözeceğimize inanıyorum" dedi.

Ecevit Türk İş'in Türkiye'deki demokratik işçi hareketine büyük katkılarını da belirtti.

BÖLÜCÜLÜK

Konuşmasının son bölümünde anarşi ve şiddet eylemlerine de değinen Ecevit, "ülkeyi tehdit eden bölücülük akları eden ve dış ne denler yüzünden üzerinde dikkate alınması gereken bir duruma ulaşmıştır. zira Orta Doğu'yu bölmek isteyen karşıt güçlerin oyunları gidiye yoğunlaşmıştır. Biz demokratik yaklaşımımızdan asla uzaklaşmayız. Devlet gücüne etkinlik kazandırarak bu sorunları çözeceğimize inanıyoruz."

(Baştarafı 1. Sayfada)

rine ekledi. **ELÇİ CEVAP VERMEYİ DÜŞÜNÜYOR**
Altınlar muhtırasında yer alan "İşe alma ve atama" maddesinde Ankara'da vatandaşlar arasında mezhep din ve etnik bakımdan ayrıcı yorumlara yol açabilecek tartışmaların kesinlikle kaçınılmalıdır" ibaresinin Elçi'yi hedef aldığı öne sürülmüştü. Ayrıca bazı gazetelerde yayınlanan haberlerde Bayındırık Bakanının tedavi için gittiği Londra'da İran başbakanı Kuvvetiyle görüşme yapılması Karayolları Genel Müdürü Serdar Tan'ın Elçi'ni şahsen görüşmesi bekleniyordu.

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

SENCABİ'NİN ...
(Baştarafı 1. Sayfada)

bul'dan uçakla Tahran'a hareket edecek ve resmi temaslarına 18 Nisan Çarşamba günü başlayacaktır. 20 Nisana kadar İran'da kalacak olan Elçi, daha sonra Kuvveti üzerinde görüşme yapılması Karayolları Genel Müdürü Serdar Tan'ın Elçi'ni şahsen görüşmesi bekleniyordu.

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

Bitti mi, bitti mi?

(Baştarafı 1. Sayfada)

tin bittiği" şeklinde. Bir gözlemci, "hükümet görüşünde aynakayın izlenimi verilebilir ama aslında bittirmiştir. Bu hükümetle beklenen büyük sorunların üstesinden gelmek olanaksızdır." diyor.

Gerçekten bir haftaya kadar gelecek IMF heyetiyle başlayacak görüşmeler, Kıbrıs'ta toplumlara görüşmelerin başlatılması için sürdüren girişimler, Türkiye-Yunanistan görüşmeleri, AET ile pazarlık ve diğer bütün sorunlar kapıya yığılmış.

Hepsinden önemlisi Doğu'da Rusya'nın kıskırtmaları bütün ağırlığını hissettiriyor. Şimdi ne olacak? 6'ların ve devletin üst kademe yöneticilerinin istekleri doğrultusunda Doğu bölgesindeki bazı illerde de sikiyönetim ilan edilecek mi? İlan edilirse, daha önce bunu önlemek için bütün ağırlığını koymuş olan Bayındırık Bakanı Şerafettin Elçi hükümetle kalacak mı? Hem de muhtıra üstü kapalı olarak, gazetecilere verilen özel demecilerde açıkça parmakla gösterildiği sırada

Ekonomik önlemler konusunda DPT'yi devre dışı bırakıp onun görevini tek başına üstlenmiş Hikmet Çetin ve Nejat Erder Batı ile ekonomik ilişkileri baltalamak suçlanırken bundan sonraki temaslarda nasıl bir yol izlenecek? Bağımsızların istekleri doğrultusunda Batı ile anlaşmak için gerekli esnek tutuma girecek mi?

Bağımsızların diğer talepleri konusunda nasıl bir tavır alınacak? Aslında bakarsanız bağımsızlar da bir bütün değil. 6'ların çıkışı çeşitli çevrelerin, bu hükümetin Rusya ve TKP ile uzlaşmasına karşı çıkma tutumunu yansıtır.

Sağlık Bakanı Mete Tan esas olarak CHP'ye yakın olarak tanınıyor. Ama o da kendi başına hareket eden Hımmi İğzür ve Tunçay Matara'cı ile birlikte bu isteklere katıldıklarını bildiriyor. Bu üçü de daha farklı bir tonda muhalefet yürütüyorlar.

Şerafettin Elçi ise 10 bağımsız bakan içinde tamamen ayrı bir kategori. Şerafettin Elçi konusunda Ankara'da çok çeşitli söylentiler dolaşıyor. Elçi'nin izlediği personel politikası ve yatırım politikası konusunda sadece bağımsızların değil, devletin bazı önemli mevkilerinde bulunan kişiler, hatta CHP içindeki bazı parlamenterlerin eleştirileri olduğu biliniyor.

11'lerin 11'inci Oğuz Atalay ise 6'larla birlikte görünüyor. Atalay'ın bir süre önce hükümet içindeki "büyük anlaşmazlıklardan" yaktığı ve "bir çatlamadan" sözeğiğini biliyoruz.

Bir bütün olarak bu duruma bakıldığında Ankara'daki hakim kaniya kapılmaya imkan yok.

"Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

BAŞBAKANIN İZLENLERİ
Ankara'daki hakimi kaniya kapılmaya imkan yok. "Bu hükümet son erdi. Şimdi yeni bir alternatifin ortaya çıkması bekleniyor. Bu olasılığın ortaya çıkmasıyla birlikte hükümet fiilen biter. Üstelik bu sandığı kadar uzun bir zaman da almayacak."

Kipriyanu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

sağlamak ve toplumlara görüşmelerin yeniden başlatılmasını sağlamak için "iyiniyetle elinden gelen çabayı harcayacağını" söyledi.

Yunanistan'a yaptığı 6 gün süren geziden dönen Kipriyanu, Lefkoşe'ye dönüşünde verdiği demecinde, Atina'da Yunanistan Başbakanı Karamanlis ile yaptığı görüşmelerin, özellikle Waldheim'in önerisi doğrultusunda yapılacak Denktaş-Kipriyanu görüşmesi bakımından çok yararlı olduğunu bildirdi.

RUM YÖNETİMİNİN WALDHEIM'A GÖNDERDİĞİ BELGELER AÇIKLANDI

Rum yönetiminin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Waldheim'a gönderdiği belgeler açıklandı. Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı Rolandis'in mektubunda, Waldheim'a toplumlara görüşmeleri başlatma çabalarında yardımcı olacakları belirtirken, "siyasal bir çözüm bizim açımızdan sadece siyasal bir istek değil, siyasal bir gerektir. Ancak bu istek, orman kanunlarına bönüm eklemesi anlamına gelmez" denildi.

Mektupta, Türk tarafına toplumlara görüşmelerin başlatılması için önerilen koşulları, müzakere yönteminin gerçek konuların tartışılması anlamına geldiği öne sürüldü.

DIYARBAKIR'DA...

(Baştarafı 1. Sayfada)
Ali Fuat Erdem - 79 Tabiiyatına, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Ormuralı Uluş, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Celal, 2. Ordu Komutanı Orgeneral Şenocak ve 6. Kezme kuvvet komutanları katıldı.

SOVYETLER BİRLİĞİ BİR BALIKCI GEMİMİZİ 5 GÜNDÜR ALKUYUYOR

ANKARA (THA) Türkiye Balıkçılar Derneği Başkanı Nevzat Ayabakan, "Son Türk" isimli bir Türk balıkçı gemisinin 5 kişilik mürettebatıyla birlikte Sovyet Birliği'nin Navrosa limanında el konulduğunu açıkladı.

Nevzat Ayabakan, balıkçı gemisi ve mürettebatının salverimesi için yoğun baka harcadıklarını, ancak henüz bir sonuç alamadıklarını ifade etti.

DEMİREL, KIRKALE'DE...
(Baştarafı 1. Sayfada)
ca Demirel'in kalabalık, coşkulu bir halk topluluğuna karşı geldi. İsrailde Demirel'in konuşması istendi. Elerinde pankartlar bulunan gençler sürekli olarak "Başbakan Demirel", "Hükümet İstifa" sloganlarını atıyorlardı.

Otopüsünün kesilmesi ve sürekli konuşma talebi üzerine ilçe merkezinde konuşma kararı verildi. İlçe merkezinde konuşma kararı verildi. İlçe merkezinde konuşma kararı verildi.

Ote yandan, MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in de saat 17.00 civarında Kırkkale'den geçtiği ve Demirel'i bekleyen topluluğun kendisini beklediğini sanarak selamladığı, ancak bir yanıt alamadığı öğrenildi.

Bu arada, Kırkkale'de izinsiz gösteri yapılmasına yol açtıkları gerekçesiyle AP ve MHP yöneticileri hakkında adli makamlara bas vurulduğu bildirildi.

KÜNTAY: "HÜKÜMET ÇARE OLMAMAKTAN ÇIKTI"

Ap Gen. Başkan Yardımcısı Barlas Küntay, Demirel ile yapılan görüşmelerden de görüldüğü gibi milletin bu hükümetten umdu kestiğini, milletin gözünde çare olmaktan çıktığını belirtti.

ABONE ÜCRETLERİ
Yurt İçi Yurt Dışı
3 Aylık 450 TL 3 Aylık 675 TL
6 Aylık 1350 TL 6 Aylık 1350 TL
1 Yıllık 2700 TL 1 Yıllık 2700 TL

İLAN TARİFESİ
2-4 hafta (Santimi) 250 lira
3-5 hafta (Santimi) 300 lira
6-12 hafta (Santimi) 100 lira
1 Yıl (Santimi) 500 lira
Yıllık (Santimi) 500 lira
Kısa süreli (Santimi) 5 lira

Kasap bıçağı ve neşter

(Baştarafı 1. Sayfada)

bin tüfeğin geçirilmesi de bir Yunan marifeti mi? Bir de TIR kamyonları ile yapılan büyük çapta silah sevkedilmesi var. Ecevit'in her fırsatta "dostluğundan" övgüyle söz ettiği Bulgar hükümeti, böyle bir şey yapmayacağına (!) göre yoksula gene bir "Yunan oyunu" ile mi karşı karşıyayız?

Ecevit, tehdidin "Yunanistan'dan" geldiğini söylemekle yetinmemişti. Üstelik bir de "Sovyetler Birliğinden tehdit gelmiyor" diyerek, bugünkü dünya ve Orta Doğu durumundan habersiz ve sorumsuz açıklamalar da bulunmuştu.

Gerçeklerin karşısında durmaya imkan yoktur. Bugün Sovyetler Birliği'nin Orta Doğu'ya yüklediği ve Kürt meselesini bu amaçla kuraladığı gerçeği artık kendini kabul ettirmişti. Moskova'lı emperyalist yöneticiler, bölgemizde başlıca şu kuzlara sahip olduklarını düşünmektedirler:

1. Pakistan, İran, Irak ve Türkiye'de milliyet kavgaları kışkırtmak, Beluci, Azeri, Kürt vb. meselelerini kurcalamak.

2. Bölgedeki Üçüncü Dünya ülkeleri arasında anlaşmazlıklar körüklemek.

3. Bölge ülkelerinde derinleşen ekonomik buhranlardan yararlanarak iç kargaşalık yaratmak.

Bugün herkes bilmektedir ki, Kürt ayrılıkçılığını kışkırtan ve buna dayanarak Kürtler dahil bölgemizi halklarını ve ülkelerini köleleştirmek isteyen emperyalist, Moskova'da oturmakta. Tabii Sovyetler Birliği'nin olduğu her yerde, rakibi ABD de var... Ancak ikisinin rolleri değişmiştir. Sovyetler Birliği hücumdadır. aktif durumdadır. Bölüclük bayrağını doğrudan doğruya yükselten odur. ABD ise, savunmaya çekilmiştir ve istikrarı desteklemektedir.

Bu şartlarda, Türkiye'nin bağımsızlığını, devlet egemenliğini ve birliğini korumak, bütün Türkiye halkının meselesi olmak yanında, dünyanın geleceğini de ilgilendirmektedir. Çünkü Sovyetler Birliği'nin Orta Doğu'da denetim kurması, Avrupa'ya yönelerek bir saldırının şartlarını yaratacak ve dünyayı yeni bir savaşın çığırına getirecektir.

Türkiye'nin vücudunda habis bir ur vardır ve bu ur günden günü büyümektedir. Bu ur büyüten Sovyet sosyal-emperyalizminin bölücü ve yıkıcı faaliyetleridir. Şimdi Türkiye'nin önündeki soru şudur: Meselenin üzerine cerrah neşteri ile mi gideceğiz, yoksula kasap bıçağı ile mi? Neşteri vurarak ur mu kesip atacacağız, yoksula kasap bıçağı ile kendi canımızı, damarımızı, etimizi mi keseceğiz?

Soruyu daha somut olarak dile getirelim: Sovyetler Birliği'nin bölücü faaliyetleri mi hedef alınacaktır, yoksul halk mı? Halk kitleleri ne baskı siyaseti mi izlenecektir, yoksul özgürlük ve birlik siyaseti mi?

Vücudumuz, yani ülkemizi ve halkımızı sağlığa kavuşturacak bir ameliyat yapmak, her şeyden önce vücutla birleşmeyi gerektirir. Ameliyat yapan cerrah, elindeki neşteri kullanırken, insan vücuduyla birleşir. Canlı organizma ile, damarlarla, sinirlerle birleşir, bunları hedef almaz. Tam tersine neşteri vücutta zararlı olan habis ur indirir.

Türkiye'nin vücudu, damarı, damarında doşayan kanı, sinirleri, halktır. Halkta birleşmeden, Türkiye'ye hayat veren halkı korumadan, doğuda bağımsızlık ve birliğe hizmet eden bir siyaset izlenemez. Başarı kazanmanın temel şartı, geniş halk yığınlarıyla ve özellikle doğu bölgemizde yaşayan yurttaşlarımızla birleşmektir. Halka dayanmadan, halkın desteğini sağlamadan, ülkemizin birliğini, bağımsızlığını ve egemenliğini korumaya imkan yoktur. Halka yönelen bir baskı, halkın azgın düşmanı olan emperyalist bölücüleri güçlendirir. Demokrasi ve özgürlük siyaseti ise, bizi geniş halk yığınlarıyla birleştirir, böylece kan dolayımını hızlandırır, sinirleri sağlamlaştırır ve habis urun yokedilmesini şartlarını yaratır.

Kasap bıçağı, Türkiye'nin birliğine hizmet etmez, kendi etimizi, canımızı keser, ülkemizin bağrında daha derin yaralar açar ve habis urun büyümesini önler ve elverişli ortamı yaratır.

Ülkemizde birliği ve bağımsızlığı savunmak için özet olarak iki siyaset üzerinde direnmeliyiz:

1. Neşteri Sovyetler Birliği'nin yıkıcı ve bölücü faaliyetlerine indirilmek.

2. Her alanda demokrasi ve özgürlük siyasetine sarılmak. Bu sayede geniş halk kitleleriyle, yani Türkiye'nin etiyale, canıyla, damarlarıyla ve sinirleriyle birleşmek. Geniş halk kitlelerinin nabzını sımsıkı elde tutmak.

NIĞDE CEZAEVİNDE...

(Baştarafı 1. Sayfada)
15.00'de görüşe gelen bir yakınlarımız açıklama yapan siyasi mahkumlar cezaevi idaresinin taleplerini kabul etmemesinden ötürü görüş kabul etmemek karar aldıklarını bildirdiler.

AÇIKLAMA
Gazetecimiz 11 Nisan 1979 Çarşamba günü nüshasını Yalova Akal Fabrikası soygunuyla ilgili olarak isimini geçtinmiş ancak soyadını Senay olarak basıldığını pıkdum.

Sözkonusu olayla ve diğer iki kişi, Ufuk ve Engin Susuz ile hiçbir siyasi ilişkimiz yoktur. Ayrıca bu tür soygunlara karşı olduğuna belirtir, düzeltilmesini rica ederim.

Son haftalarda cezaevinden 7 mahkum kaçtı.

Orhan Şahan

TELEVİZYON

18.30 HABERLER
18.35 FLANDRELERİN KÖPEĞİ
19.00 İLKOKULLARARASI BİLGİ YARIŞMASI
Kurtuluş İlkokulu ile Dikili Atatürk İlkokulu yarışacaklar.
19.30 ANADOLU YA
Köy Enstitülerinin kuruluş yıldönümü nedeniyle bir söyleşi ve kavayıklık üretti mi ilgili bir filmi yer aldığı programda Kadın Ana'nın da altıncı bölümü yayınlanacak.
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA:
"Taş" adını taşıyan bölüme çirkin davranışları neleyle yol açabilecek irdeleyenir.
21.20 MESLEK EĞİTİMİ
"Üretim için Eğitim" konusunun işlendiği programda mesleki teknik eğitimini amacı ülke ekonomisine katkısı, mesleki teknik okulların bugünkü durumu araştırılıyor.
21.50 TÜRK SANAT MÜZİĞİ
22.05 TELEVİZYONDA TÜRK SINEMASI
23.15 HABERLER

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Türküler Gecidi
09.20 Dilden Dile
09.40 Türk Hafif Müziği
11.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öyle Ozeri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
14.32 Yasayan
Bestecilerimiz

15.40 Hafif Müzik
16.05 Okul Radyosu
17.02 Akşam Döğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Acar
19.00 HABERLER
20.12 Hafif Müzik
20.15 Köy Döğrucüğü
20.40 Türküler Gecidi
21.02 Sarkılar
21.30 Müzik Mağazası
22.35 Çeşitli Müzik
23.00 HABERLER
00.02 Gece Konseri
01.00 Kapanış

RADYO

Köy Enstitülerini bir kez daha anarken

17 Nisan Köy Enstitülerinin kuruluş yıldönümüdür. Bundan 40 yıl önce 1939'da kurulan Köy Enstitüleri ancak 6 yıl yaşayabilmişti. Milli kültürü geliştirme, eğitimi üretime hizmet amacıyla ele alma ve yurdumuzda okur yazar olmayan yurttış bırakmamayı hedefleyen Köy Enstitüleri kısa sürede binlerce köylü genci bağrında topladı.

Bu gelişme bir kısım çevreleri rahatsız etmişti. Gelişmeden en fazla korkan da toprak ağaları idi. Bunların, iktidar partisi CHP içindeki sözcükleri, enstitülerin "komünist yuvası" olduğu temasını gittikçe daha fazla işleyerek sonunda amaçlarına ulaştılar. Köy Enstitüleri 1947-48 öğretim yılında kapatıldı.

Kuruluşunun 40. yıldönümünde, Köy Enstitülerinin kurulması ve yaşatılması için mücadelede emeği geçenleri saygıyla anıyoruz.

40. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNDE

KÖY ENSTİTÜLERİ

Suphi Karacadağlı

MİLLİ Eğitim Kurumunun neler yapabileceğini araştırmak için 1936 yılında Mustafa Kemal üç eğitimciden oluşan bir heyet görevlendirir.

Heyetin, ülkenin çeşitli köy ve ilçelerinde yaptığı araştırmalar sonucu oluşturduğu rapordan bir maddesi de şöyledir:

"Batı taklidi okullardan mezun olup öğretmen olarak köylere gidenler, ya dayanmaya-köylere terk ediyorlar, ya da köyün ağasının ve imamının emrine giriyorlar."

İsmail Hakkı Tonguç bu raporu hazırlayan üç eğitimciden biridir. Rapordan üç yıl sonra kurulacak olan Köy Enstitülerinin isminde özdeşleştiği, Enstitülerin kurucusu, enstitü öğretmenlerinin ve öğrencilerinin Tonguç Babası. O yılların İlköğretim Genel Müdürü...

İlk Köy Enstitüsü, Mustafa Kemal'in hazırladığı raporun ışığında, rapordan üç yıl sonra 1939'da dönemin Milli Eğitim Bakanlarından Hasan Ali-Yücel'in de katkısıyla İzmir'in Kızılcıllı'nda kurulur. Enstitüler 1940 yılında yasallağa kavuşur. Birer kültür kurumu olarak gelişen Köy Enstitülerine yön veren Tonguç'un anlayışı şudur:

Emperyalist ülkelerin yoz kültürü yerine milli kültür.

Eğitimle üretimi birleştirmek. Ortaçağ karanlığında yaşayan köylü halkı aydınlatmak ve böylece alt yapıda değişiklikler sağlamak.

Emperyalizm ile toprak ağalarının arasında-

Öğrenciler okullarını inşa ederken.

ki ilişkiyi yazımızın başında açıkladığımız raporda açıkça ortaya koyan Tonguç, eğitim sorununun "Kendi bünyemize uyan bir eğitim anlayışıyla" çözülebileceğini belirtiyordu. Tonguç, "Bu davaya karşı çıkanlar, köylünün Ortaçağ yaşamından kurtulmasını hoş görmeyenler, köylüyü sömürenler" diyerek milli kültürün düşmanı toprak ağalarını teşhir ediyordu.

KALKINMA KÖYLÜYE DAYANMALI

Niçin köylüyü bilinçlendirmek? Bunun yanıtını Tonguç'tan alalım: "Ulusal bağımsızlığın ve toplumsal kalkınmanın köylüye dayanması,

Sular inisi inince bir daha yoluğu nasıl çıkacak? "Çıkınca göreceksiniz!" diyordu öğretmenimiz. Meğer bu, fizikteki "bileşik kaplar yasası" imiş!"³

Özüne köylüyü katması tarihsel bir zorunluluktur."⁴

Dönemin toprak ağaları Köy Enstitülerine nasıl karşı çıkıyorlar:

"Öğrencilerin işçilik yapması ne demek? Köylülerin kendi okullarını yapması zulümdür."

enstitülerin kuruluşundan kısa bir süre sonra, Köy Enstitülerinin bir üst aşaması olan ilk Yüksek Köy Enstitüsü Ankara'da Hasanoğlan köyünde kuruldu.

HER ENSTİTÜNÜN TEMELİNDE ÖĞRENCİLERİN ÖĞRETMENLERİN ALİNERİ VARDI

Enstitülere girebilenin temel şartı öğrencinin köylü olmasıydı. Köy Enstitüleri, halkımızın ta Hititlerden beri geleneği olan imece yoluyla inşa ediliyordu. Her enstitünün temelinde ve çatısında o enstitünün öğrencisinin, öğretmeninin ve müdürünün alınları vardı. Tonguç bunu şöyle ifade ediyor:

"İssiz dağ başlarında veya boz topraklı sulus ovalara Köy Enstitüleri kuruldu. Öyle zamanlar olmuştur ki, öğretmen ve öğrenciler enstitüye kilometrelerce uzaktan sırtlarına yüklenerek kiremit çekmişler, sıfırın altında 25 derecede çatıya kiremit döşemişlerdir."²

İsparta'nın Gönen Köy Enstitüsü öğrencisi Fakir Baykurt ise eğitimle üretimin nasıl birleştiğini eğitimin üretime nasıl hizmet ettiğini şöyle anlatıyor:

"Ben en çok şuna şaşırımdım: Su yolunu kazarken bazen dereye iniyor bazen tepeye çıkıyorduk. Derinlik 80-100 santim. Künkler döşenip üstleri örtülecek.

Tonguç Anfiye Köy Enstitüsünde, kendi yaptığı banka dinlenirken.

SELAHATTIN ŞAHİN

Selahattin Şahin. Gazetemiz çalışanlarından ve Erzurum Pulur Köy Enstitüsü mezunu.

İş Eğitimi İlkesi başta gelirdi

"Köy Enstitüleri ilkeleri arasında iş eğitimi ilkesinin önemi en başta gelir. Öteki ilkeler buna bağlıdır. İş eğitimi ilkesini uygulamadınız mı ortada Köy Enstitüsü kalmaz.

Tonguç'un getirdiği, uyguladığımız iş eğitimi gerçek işe dayanan ve üretimi amaç edinen bir eğitim biçimidir. Gerçek iş gereksinmeden doğan iştir. Duvar örmesini öğrenme amacı ile örülen duvarın yıkılması "iş" gerçek iş değildir. Ama barınmak amacı ile bir binayı yaparken ördüğünüz duvarda gerçek bir iş vardır. Kısacası Köy Enstitülerinde eğitim, üretim için dir.

İşte bu iş eğitimi sayesinde Köy Enstitüleri kendi kendine yeter duruma gelmek üzere idiler.

Onbinlerce dönüm toprağı, bağları, bahçeleri, hayvanları 900 binası ile 20 Köy Enstitüsü için sadece 51 milyon lira harcanmıştır."

Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü öğrencileri su çıkmaz denem bozkırdan su çıkarırlar; bu sudan yararlanarak elektrik üretirler: binlerce metre-kare alanı ağaçlandırıyorlar; üzüm bağları kuruyorlar. Okulun bahçesine yaptıkları "yere tohum serpen köylü" heykeli 1945'te İnşaat Bakanı Saraçoğlu tarafından yaptırıldı.

Hasanoğlan'da Tonguç, öğrencilere yaptığı bir konuşmada şöyle demektedir:

"Köyünüzü, kökeninizi unutmalısınız. Kentlerin ırmakları, rahatlıkları gözünüzü almama. Ezenlere sömürenele katılmamalısınız, ihanet otur bu."⁵

ÖĞRENCİLER YÖNETİMDE SÖZ SAHİBİ

Öğrenciler okulların çeşitli kademelerinde yönetimde söz sahibidir. Bu da Tonguç'un demokratik bir düzenin gerçekleştirilmesine olan inancını ve bu uğurdaki çabasını gösteriyordu.

"Demokrasi iki çeşittir. Biri zor olanı, gerçek olanı. Öbürü de kolayı, oyun olanı. Biri köklü değişiklikler ister. Diğeri ise kağıt ve sandık demokrasisi."⁶

Köy Enstitüleri gelişen ilericiler, yurtsever hareketle büyük ölçüde katkıda bulundu. Köy Enstitülerinden mezun olan aydınlarımız, sanat ve düşünceleriyle halka hizmet ediyorlar. Yarı-feodal Türkiye'nin köy gerçeğini, Ortaçağ düzenini seriyorlar gözler önüne.

Toplam altı yıl yaşayabilen Köy Enstitülerinin sayısı kurulduğu yıl 5 bin, 5 yıl sonra 17 bin oldu. 1940'ta 6 bin olan öğretmen sayısı 1945'te 26 bine ulaştı. Başlangıçta 380 bin olan öğrenci sayısı da bir buçuk milyona yükseldi.

TOPRAK AĞALARININ TEPKİSİ

Köy Enstitülerinin kuruluşundan az bir zaman sonra CHP içindeki tepkiler her geçen gün şiddetini artırıyordu. Eskişehir Milletvekili Emin Sazak (MHP Genel Sekreter Yardımcısı Gün Sazak'ın babası) "köylü birer kolhoz* yapacaklar" diye bağırıyordu. Bu tür propagandalarla enstitülere bölücülük tohumları serpildi. 1947 yılında Meclis Başkanı olan Kazım Karabekir'in Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsünü ziyaretinde öğrencilerle arasında geçen konuşma şöyledir:

Karabekir okul bahçesinde çalışan öğrencilere sorar:

İSMAIL HAKKI TONGUÇ

"Siz amele misiniz? Yevmiyeniz ne kadar?" Öğrenci yaptığı işin yararları hakkında bilgi vermeye çalışır.

Karabekir: "Yeter!... Söyle bakalım size tarih de okuyorlar mı?" Öğrenci susar; "Niye susuyorsun? Sizde Türk tarihi okuyorlar, şerhli mazimizli öğretiliyorlar mı diyorun?" Öğrenci şöyle yanıt verir:

"Soru biraz garip buldum efendim de. Elbet okuyoruz tarih. Tarih öğretmenimiz Dil Tarih'ten Doçent Halil Demircioğlu'dur."

Bu konuşmadan bir süre sonra öğretmenler öğrenciler ve Tonguç hakkında "komünistlik" raporları hazırlatılır.

İsmet İnönü de 1939-40'larda kurulmasına izin verdiği enstitülerden korkmuştur. Köy Enstitülerine 1947'den sonra

Türkiye'nin, düşünceleri karanlıklara gömülen aydınlarından biri olan Tonguç Baba'yı Orhan Veli'nin bir şiiri ile analım:

Arifiye Şoför durdu, Enstitü mektebi, dedi Süleyman Eдіp Bey müdürünün adı Bir yol da burada duralım Ellerin nasır, yüzlerinde nur

Yarına umutla yürüyenlere Bin selam uçuralım. (Destan Gibi, 1946)

DİPNOTLAR

- 1- Köy Enstitüleri Dertleri Sayı 3, s.15
- 2- İsmail Hakkı Tonguç, Canlandırılacak Köy, s.576
- 3- Köy Enstitüleri Dertleri Sayı 3, s. 48
- 4- M. Başaran, Tonguç Yolu, s. A.ğ.e
- 5- A.ğ.e
- 6- A.ğ.e
- 7- A.o.e

* Sosyalist Sovyetler Birliği'nde kolektif çiftliklere verilen ad.

Köy Enstitülerini anlamak

Köy Enstitülerinin ileri memleketlerde daha çok ilgi görmesine, daha doğru anlaşılmasına karşın bizde eğitimcilerimiz ve aydınlarımız arasında çok yüzeyle tanınması nedendir?

Bizim kanımıza göre, sol düşünceye kapalı olan beyinler Köy Enstitülerini anlayamazlar. Çünkü Köy Enstitüleri hareketi sol bir harekettir. İşin içinde, ezilen, horlanan köylünün uyandırılması sorunu vardır. Bu nedenle, köy enstitülerinin kuruluşunda çalışan yöneticilerden çoğu, bu kurumların kapatılmasıyla ortadan çekilmişlerdir. Bunlar Köy Enstitülerinin, toplumun sosyalist aşamaya ulaşmasına yardımcı kuruluşun olduğunu biliyorlardı. Bunu bilmek için önce solcu kafaya sahip olmak gerekir. Böyle olmayınca kapitalist düzenin cicili bicili çarkı içinde eriyip gittiler. Oysa başlanan mücadelenin sürdürülmesi gerekiyordu.

Solcularımıza gelince, Bunlar da yalnız kitap solcusu olduklarından, Türk köyü hakkında ne gözlem, ne yaşama yoluyla bilgi sahibi olmadıklarından, bu kurumlara çok uzaktan ilgilensilerdir. Kitabı okumak, ezberlemek, köy yollarında halk arasında bilimsel araştırmalar yapmaktan çok kolay ve çekicidir onlar için. Örneğin romançı Kemal Tahir'in bu konudaki büyük yanlışlarının nedeni budur. Yaşamını sürdüren sayısı yirmiyi aşkın Köy Enstitüsü kurucusundan biriyile bile görüşmeden, bu alanda yazılmış yapıtları okumadan, hiç bir enstitü yerini incelemeyen bu kitabı yazabilmiştir. Bunun için de Köy Enstitülerini anlayamamıştır.

Büyük Tonguç'un köylünün ağzından söylediği şu sözler gerçeği tam olarak açıklamaktadır: "Memleket işleri yalnız yazıp çizmekle yürütülemez. Köyün içine girmeli, oradaki yoksulluklara katlanmalı, bizimle hem dert hem sevinç ortığı olmalı... Bizim işlerimizi düzeltmek için bizim bildiklerimizi, bizim yaptıklarımızı yapabilmeli. Halkın yapamadığını hiç kimse yapamaz, hele sadece okur yazarlığına güvenen hiç yapamaz."

Beşikdüzü Köy Enstitüsünün kız öğrencileri.

Üretim içinde eğitim yapan Köy Enstitüsü öğrencileri Anadolu bozkırında çalışıyorlar.

Müzik eğitimi enstitülerde önemli bir yer tutuyordu.